

Kerncijfers

STATISTISCH OVERZICHT VAN BELGIË

2016

Statistics Belgium

Beste lezer,

Burgers, journalisten, consumenten, studenten, ondernemers, beleidsmakers, onderzoekers... iedereen heeft nood aan betrouwbare cijfers en statistieken. Om tegemoet te komen aan deze behoeften produceert de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium een waaier aan cijfers over België .

Kerncijfers 2016 brengt een staalkaart van de statistieken die we doorheen het jaar publiceren. De selectie bevat basiscijfers over bevolking, samenleving, grondgebied, leefmilieu, economie, vastgoed, bouw, mobiliteit en vervoer. Aanschouwelijke grafieken, tabellen en kaartjes tonen niet alleen de Belgische trends, maar ook België in Europees perspectief.

Voor meer cijfers en duiding kunt u onze website Statbel raadplegen. Deze biedt ook toegang tot onze andere diensten. Met onze vernieuwde online databank be.STAT kunt u gemakkelijk zelf tabellen samenstellen en downloaden en in ons Open dataportaal vindt u bestanden in 'open' formaat voor vrij en eenvoudig hergebruik. Met RSS-feeds en via Twitter en Facebook blijft u op de hoogte van de nieuwste cijfers. Een wekelijks nieuws-overzicht krijgt u in uw e-mailbox als u zich abonneert op onze nieuwsbrief

Ik wens u een boeiende ontdekkingsreis in cijfers doorheen ons land en nodig u graag uit op www.statbel.fgov.be voor nog meer cijfers en statistieken.

Nico Waeyaert
Directeur-generaal

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium
FOD Economie, K.M.O. Middenstand en Energie

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

De Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium (AD Statistiek) verzamelt, produceert en verspreidt betrouwbare en pertinente cijfers over de Belgische economie, de samenleving en het territorium. Het verzamelen gebeurt op basis van administratieve databronnen en enquêtes, het produceren gebeurt op een wetenschappelijke, kwaliteitsvolle wijze en de statistieken worden tijdig en op een klantvriendelijke wijze verspreid. De privacy, de bescherming van vertrouwelijke gegevens en het gebruik voor louter statistische doeleinden worden hierbij gegarandeerd.

Tenzij anders vermeld onderaan een tabel of grafiek werden de gegevens in deze publicatie verzameld en berekend door de AD Statistiek. De internationale vergelijkingen komen van Eurostat. Overnemen van cijfers uit deze publicatie kan mits duidelijke bronvermelding.

Verantwoordelijke uitgever

Nico Waeyaert

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

Koning Albert II-laan 16, B-1000 Brussel

Inlichtingen

E-mail: statbel@economie.fgov.be

Tel. 0800 120 33

Publicatiecode: S000.01N/2016

Ondernemingsnummer: 0314.595.348

●	Bevolking	A Bevolking op 1 januari 2016.....	6
		B Loop van de bevolking.....	8
		C Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing.....	11
		D Buitenlandse bevolking.....	15
● ●	Grondgebied en leefmilieu	A Oppervlakte en bodemgebruik.....	22
		B Landbouw.....	24
		C Afval.....	28
● ● ●	Economie	A Bruto binnenlands product.....	32
		B Consumptieprijzen.....	38
		C Afzetprijsindex.....	44
		D Demografie van de ondernemingen.....	52
		E Faillissementen.....	58
		F Structuur van de ondernemingen.....	66
● ● ● ●	Vastgoed en bouw	A Vastgoedprijzen.....	74
		B Bouwvergunningen.....	76
		C Inventaris van de gebouwen in België.....	78
● ● ● ● ●	Mobiliteit en vervoer	A Voertuigen.....	82
		B Goederenvervoer over de weg.....	87
		C Zeevaart.....	88
		D Verkeersongevallen.....	89
● ● ● ● ● ●	Samenleving	A Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad.....	96
		B Loon.....	102
		C Werkloosheid en werkloosheidsgraad.....	105
		D Inactieve bevolking.....	107
		E Armoede.....	108
		F Inkomen.....	111
		G Uitgaven huishoudens.....	115
		H Onderwijs.....	118
● ● ● ● ● ● ● ●	Andere producten en diensten van de AD Statistiek.....		122

● *Bevolking*

A | Bevolking op 1 januari 2016

In 2011 passeerde België de kaap van de 11 miljoen inwoners. Op 1 januari 2016 telde ons land officieel 11.267.910 inwoners. Van die bevolking woont 57,5% in Vlaanderen, 32,0% in Wallonië en 10,5% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tot slot woont iets minder dan 1% van de bevolking in een van de gemeenten van de Duitstalige Gemeenschap.

In 2015 steeg de bevolking in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opnieuw aan een iets sneller tempo dan in de twee andere gewesten. Het aandeel ervan in het totaalcijfer van het land stijgt bijgevolg verder, zoals dat al enkele jaren het geval is.

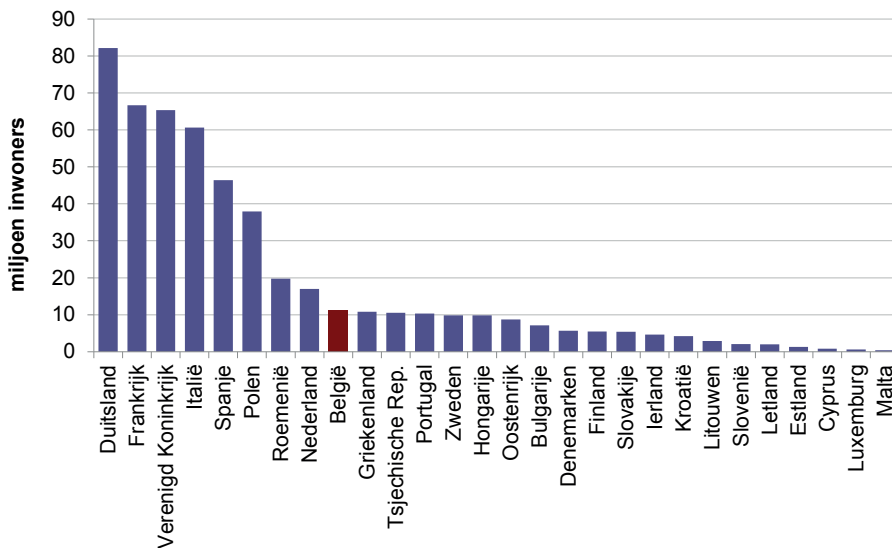
Totale bevolking van België en de gewesten op 1 januari 1996, 2006 en 2016

	1996	%	2006	%	2016	%
België	10.142.777	100,0%	10.511.382	100,0%	11.267.910	100,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	948.087	9,4%	1.018.804	9,8%	1.187.890	10,5%
Vlaams Gewest	5.880.268	58,0%	6.078.600	58,2%	6.477.804	57,5%
Waals Gewest	3.314.422	32,7%	3.413.978	32,7%	3.602.216	32,0%
waarvan Duitstalige gemeenschap	69.420	0,7%	73.119	0,7%	76.645	0,7%

De bevolking van de Europese Unie (EU28) werd op 1 januari 2016 geschat op 510.056.011 miljoen inwoners.

Met een niet te verwaarlozen demografisch gewicht staat België op de negende plaats en vertegenwoordigt het 2,2% van de totale bevolking van de Europese Unie. Ons land versterkt die positie de laatste jaren zelfs, dankzij een demografische dynamiek die boven het Europese gemiddelde uitsteekt.

Europese Unie: 510.056.011 inwoners op 1 januari 2016

B I Loop van de bevolking

In de loop van 2015 is de in België wonende bevolking met 58.866 personen toegenomen. Die bevolkingsaanwas is grotendeels toe te schrijven aan het internationale migratiesaldo, dat 47.682 personen bedroeg. Het overschot van de geboortes op de overlijdens bedraagt 11.205 personen. Het aantal overlijdens steeg ten opzichte van 2014. In 2015 stierven er 110.508 personen in ons land, in 2014 waren dat er 104.723. Desondanks, en dus vooral dankzij het positieve migratiesaldo komt de totale groei uit op 0,53%.

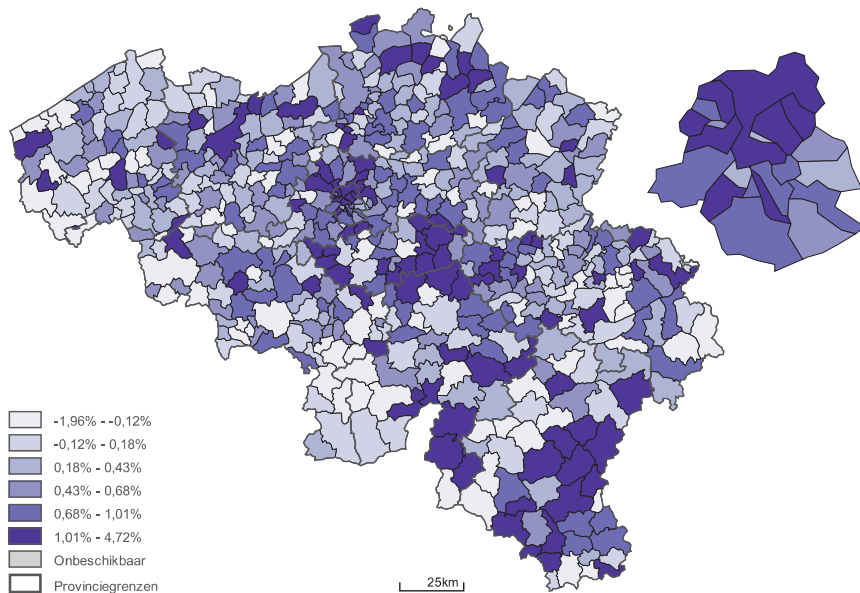
8

Jaarlijkse bevolkingsgroei			
Jaar	1995	2005	2015
Bevolking op 1 januari	10.130.574	10.445.852	11.209.044
Natuurlijke loop			
Geboorten	114.226	118.002	121.713
Overlijdens	104.590	103.278	110.508
Geboorteoverschot	9.636	14.724	11.205
Migratie			
Immigratie	71.563	132.810	158.049
Emigratie	58.184	86.899	110.367
Migratiesaldo	13.379	45.911	47.682
Totale groei (met inbegrip van de statistische aanpassing)	12.473	65.530	58.866
Groeipercentage	0,12%	0,63%	0,53%
Bevolking op 31 december	10.143.047	10.511.382	11.267.910

Het merendeel van de 589 gemeenten van het land kende in 2015 een positieve bevolkingsgroei. 138 gemeenten zagen hun bevolking dalen. De sterkste stijgingen werden opnieuw opgetekend in de Brusselse agglomeratie (Brussel zelf, Evere), maar ook bijvoorbeeld Gent en Antwerpen groeien sterk. De snelste relatieve groei echter is merkbaar in kleine gemeenten (met minder dan 10.000 inwoners). Burdinne in de provincie Luik groeit van 3.116 inwoners op 1 januari 2015 naar 3.263 inwoners op 1 januari 2016 (+ 4.72%) en was daarmee in 2015 de snelst groeiende gemeente van België.

Bevolkingsaangroei per gemeente in 2015

10

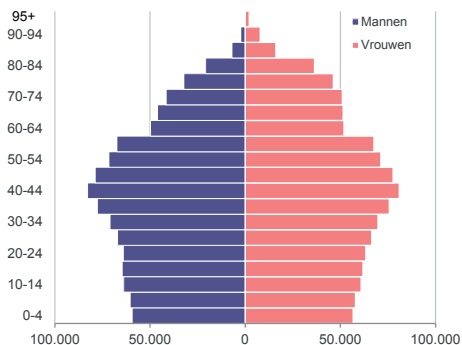

C I Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing

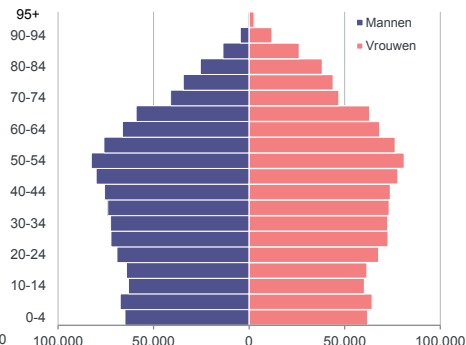
De bevolking die op 1 januari 2016 in België woonde, vergrijsst aanzienlijk. Het aantal (hoog)bejaarde mensen lag nog nooit zo hoog. Dat blijkt duidelijk uit de opbouw naar leeftijd en geslacht van de bevolking, die door middel van een leeftijds piramide wordt weergegeven.

De leeftijdsklassen boven 80 jaar zijn ten opzichte van 2006 duidelijk in omvang gegroeid. De leeftijdsklassen van de babyboomgeneratie blijven weliswaar van grote betekenis, al nam hun overwicht de voorbije tien jaar enigszins af. In tegenstelling tot de voorbije jaren is het aantal zeer jonge kinderen niet verder gestegen. Bij de jongeren zijn er meer jongens dan meisjes, doordat er stelselmatig meer jongens geboren worden dan meisjes (tussen de 104 en 106 jongens per 100 meisjes voor ons land). Die verhouding slaat echter om op de leeftijd van 56 jaar, door een hoger sterftecijfer bij mannen dan bij vrouwen op alle leeftijden.

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2006

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2016

Het gevolg is een onevenwicht tussen de geslachten dat steeds groter wordt naarmate de leeftijd toeneemt. Zo zijn er binnen de groep tachtigers nagenoeg twee maal meer vrouwen dan mannen. Bij de negentigers zijn vrouwen meer dan drie keer zo talrijk vertegenwoordigd als mannen.

De leeftijds piramide verloopt niet gelijk voor heel het land. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is duidelijk jonger dan de twee andere gewesten: hier woont een groter percentage jongeren (22,9%) en een kleiner percentage bejaarden (13,1%). Het Waals Gewest staat dan weer dicht bij het nationale gemiddelde. Het Vlaams Gewest wijkt er sterker van af door een meer uitgesproken vergrijzing. Er worden namelijk minder jongeren (19,4%) en meer bejaarden (19,5%) geteld. De verschillen in de leeftijdsstructuur tussen de gewesten zijn de voorbije jaren eerder toegenomen.

Het percentage bejaarden geeft een indicatie van de vergrijzing op lokaal niveau. Op dat vlak zijn er aanzienlijke verschillen over heel het land. Zo ligt in de kustgemeenten het percentage 65-plussers tussen 25 en 30% (tegenover slechts 18,3% voor geheel België). Dat geldt ook voor een aantal Waalse gemeenten in de valleien van de Semois en de Ourthe en voor de stad Spa, waar eveneens veel gepensioneerden wonen.

Daarnaast zijn er nog aanzienlijke verschillen tussen gemeenten die al jaren beïnvloed worden door suburbanisatie en gemeenten waar het verschijnsel recenter is. De eerste gemeenten (zoals Sint-Martens-Latem, Chaudfontaine en Edegem) zijn voor de meeste jongeren onbetaalbaar en hebben een snel vergrijzende bevolking. De laatste gemeenten (op de ruimere as Brussel-Namen-Luxemburg en, in mindere mate, in het noorden van de provincie Antwerpen) zijn op vlak van bevolking volop in beweging en er wonen relatief weinig bejaarden.

Verdeling volgens leeftijdsgroepen op 1 januari 2016 per gewest

	0-17 jaar	%	18-64 jaar	%	65 jaar en ouder	%
België	2.285.581	20,3%	6.919.768	61,4%	2.062.561	18,3%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	271.783	22,9%	760.001	64,0%	156.106	13,1%
Vlaams Gewest	1.256.931	19,4%	3.955.207	61,1%	1.265.666	19,5%
Waals Gewest	756.867	21,0%	2.204.560	61,2%	640.789	17,8%

Niet alleen de vergrijzing neemt toe in België, maar ook de levensverwachting bij de geboorte. Van 1994 tot 2014 is ze met 4,4 jaar toegenomen van 76,7 tot 81,1 jaar, of een toename van de levensverwachting van gemiddeld 2,5 maand per jaar gedurende 21 jaar. De stijging was bijzonder sterk in 2014: 0,6 jaar.

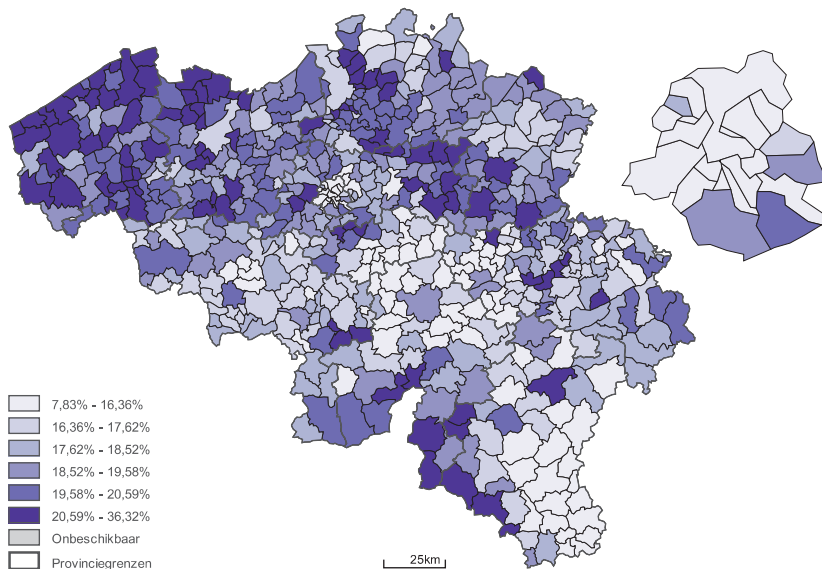
Levensverwachting bij de geboorte (in jaren)

Jaren	1994	2004	2014
Mannen	73,3	76,0	78,6
Vrouwen	80,0	81,9	83,5
Totaal	76,7	79,0	81,1

Van die evolutie profiteren mannen (+5,3 jaar) meer dan vrouwen (+3,5 jaar), waardoor de kloof in levensverwachting tussen mannen en vrouwen geleidelijk verkleint. In 2014 bleef de levensverwachting van de vrouwen veel hoger dan die van de mannen: respectievelijk 83,5 jaar en 78,6 jaar.

Bevolking per gemeente ouder dan 64 jaar op 1 januari 2016

14

D I Buitenlandse bevolking

Op 1 januari 2016 hadden 1.295.660 inwoners van ons land (11,5% van de bevolking) een vreemde nationaliteit. Twintig jaar daarvoor bestond 9% van de Belgische bevolking uit buitenlandse staatsburgers, namelijk 909.758 personen.

Ter vergelijking: Frankrijk telde op 1 januari 2015 6,6% inwoners met een andere nationaliteit, en Nederland 4,6%. De kaap van een miljoen inwoners met vreemde nationaliteit werd eind 2008 overschreden. 67,9% van de buitenlandse bevolking was op 1 januari 2016 staatsburger van een land uit de Europese Unie.

Voornaamste nationaliteiten van de buitenlandse bevolking in België

Nationaliteitsland	2006			2016		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Frankrijk	100.087	11,0%	3	162.482	12,5%	1
Italië	210.650	23,2%	1	157.227	12,1%	2
Nederland	77.157	8,5%	5	152.084	11,7%	3
Marokko	140.322	15,4%	2	82.817	6,4%	4
Roemenië	6.795	0,7%	15	70.766	5,5%	5
Polen	2.413	0,3%	26	73.917	5,7%	6
Spanje	48.333	5,3%	6	62.072	4,8%	7
Portugal	23.928	2,6%	9	44.386	3,4%	8
Duitsland	31.828	3,5%	7	39.523	3,1%	9
Turkije	86.197	9,5%	4	36.650	2,8%	10
Overige	182.048	20,0%		413.736	31,9%	
Alle landen samen	909.758	100%	-	1.295.660	100%	-

De voornaamste nationaliteitslanden van de buitenlandse staatsburgers waren Frankrijk, Italië, Nederland, Marokko en Roemenië. Burgers uit die landen vormen vrijwel de helft van de buitenlandse bevolking in België (48,5%).

Twintig jaar geleden voerden diezelfde landen, behalve Roemenië, in dezelfde volgorde ook al de lijst aan van de herkomstlanden van de inwoners met vreemde nationaliteit. Roemenië en ook Polen zijn de landen waarvan het aantal staatsburgers in ons land de laatste jaren het snelst is gestegen. Hun aandeel in de totale buitenlandse bevolking van ons land is gestegen van minder dan 1% in 1996 tot 5,5% voor Polen en 5,7% voor Roemenië. Van de andere belangrijke herkomstlanden zagen Italië (van 23,2 in 1996 naar 12,1 in 2016), Marokko (van 15,4 naar 6,4%) en Turkije (van 9,5 tot 2,8%) hun relatieve belang aanzienlijk afnemen. Die afname ging gepaard met een belangrijke naturalisatiegolf.

De bevolking met een vreemde nationaliteit is ongelijkmatig verspreid over ons land. Veel buitenlandse staatsburgers wonen in de Brusselse agglomeratie, waar ze in bepaalde gemeenten een bijna even grote groep vormen als de Belgische staatsburgers. Dat is onder meer het geval in Elsene (48,6%), Sint-Gillis (48,3%) en Etterbeek (46,9%).

Ook buiten de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijft het percentage inwoners van vreemde nationaliteit hoog. Zo ook in alle gemeenten die aan het Zoniënwoud grenzen, van Tervuren tot Waterloo, waar vele Amerikaanse en Britse staatsburgers wonen.

Daarnaast wonen er veel buitenlandse staatsburgers in grensgemeenten aan de rand van de agglomeraties Rijsel (Frankrijk), Aken (Duitsland), Maastricht (Nederland) en Luxemburg, van waaruit ze vaak verhuisd zijn. Verder wonen er grote percentages inwoners met vreemde nationaliteit in de grootste steden van het land (Antwerpen, Luik, Gent) en in de universiteitssteden (Leuven, Ottignies-Louvain-la-Neuve).

Tot slot wonen er ook veel buitenlanders langs de aloude Waalse industriële as, waar hun aanwezigheid nu historisch genoemd mag worden. Voorbeelden zijn de Italianen in de gemeenten van de Borinage en van de streek Centre (rond La Louvière).

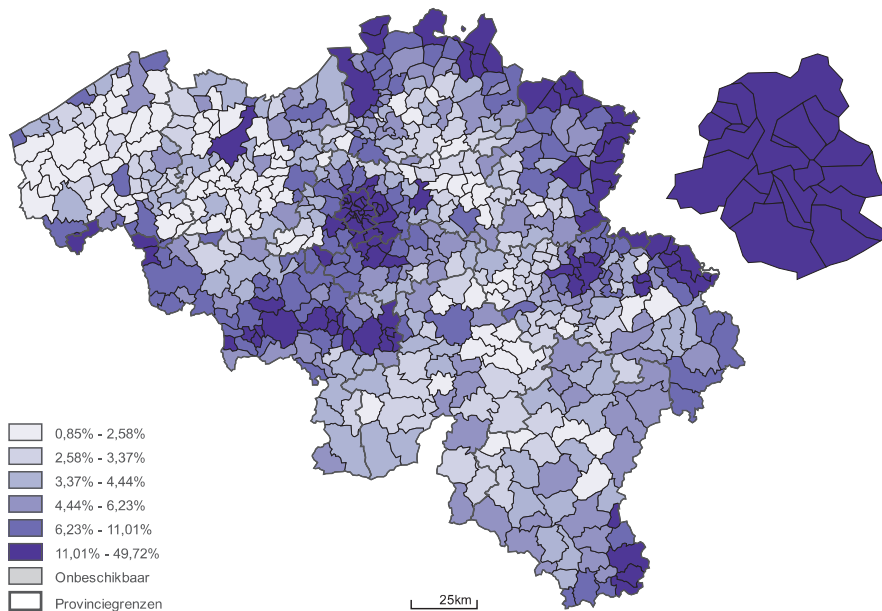
Vroegere nationaliteit van personen die de Belgische nationaliteit hebben verworven

Land van de vroegere nationaliteit	2005			2015		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Marokko	7.977	29,5	1	3.170	11,7	1
Roemenië	332	1,2	14	1.192	4,4	2
Polen	470	1,7	11	1.136	4,2	3
Italië	2.086	7,7	3	1.067	3,9	4
Congo, Demo. Republiek	1.925	7,1	4	1.061	3,9	5
Nederland	672	2,5	9	993	3,7	6
Rusland	297	1,1	16	950	3,5	7
Turkije	3.602	13,3	2	843	3,1	8
Armenië	253	0,9	24	796	2,9	9
Kameroen	242	0,9	26	738	2,7	10
Overige	13.656	50,4	-	15.125	55,9	-
Alle landen samen	31.512	100	-	27.071	100	-

In 2015 lieten 27.071 mensen zich tot Belg naturaliseren. De naturalisatiegraad bedraagt daardoor 2, % van de buitenlandse bevolking, tegenover 1,5% in 2014. De voornaamste herkomstlanden van mensen die in 2015 Belg werden zijn Marokko, Roemenië, Polen, Italië en de Democratische Republiek Congo.

Tien jaar terug stonden Marokko, Turkije, Italië en de Democratische Republiek Congo ook al bovenaan de lijst van herkomstlanden van de nieuwe Belgen. Rusland, Kameroen, Roemenië, Polen en Armenië maakten toen nog geen deel uit van de top tien. Roemenië is de sterkste stijger: Roemenië klom van iets meer dan 1% in 2005 tot 4,4% in 2015.

Vreemdelingen per gemeente op 1 januari 2016

A close-up photograph of a young girl with brown hair and blue eyes. She is looking directly at the camera. Overlaid on the image is a large, colorful handprint graphic. The handprint is composed of several fingers, each a different color: blue, green, yellow, red, and pink. The handprint is positioned in front of her face, partially obscuring it. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting an outdoor setting. A semi-transparent white horizontal bar is located at the bottom of the image, containing the text.

● ● *Grondgebied
en leefmilieu*

A | Oppervlakte en bodemgebruik

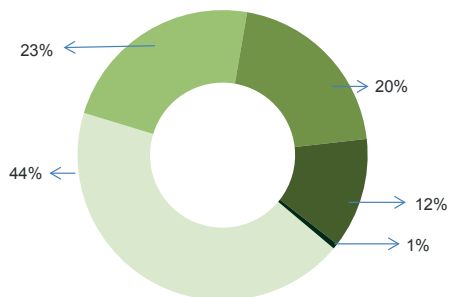
Het grondgebied van België bestaat uit 30.528 km² land en 3.454 km² Noordzee. Wallonië neemt iets meer van die globale oppervlakte voor haar rekening dan Vlaanderen, namelijk 55,2% tegenover 44,3%.

22

De bevolkingsdichtheid in Vlaanderen ligt echter dubbel zo hoog als in Wallonië. Vooral de Ardennen zijn betrekkelijk dun bevolkt.

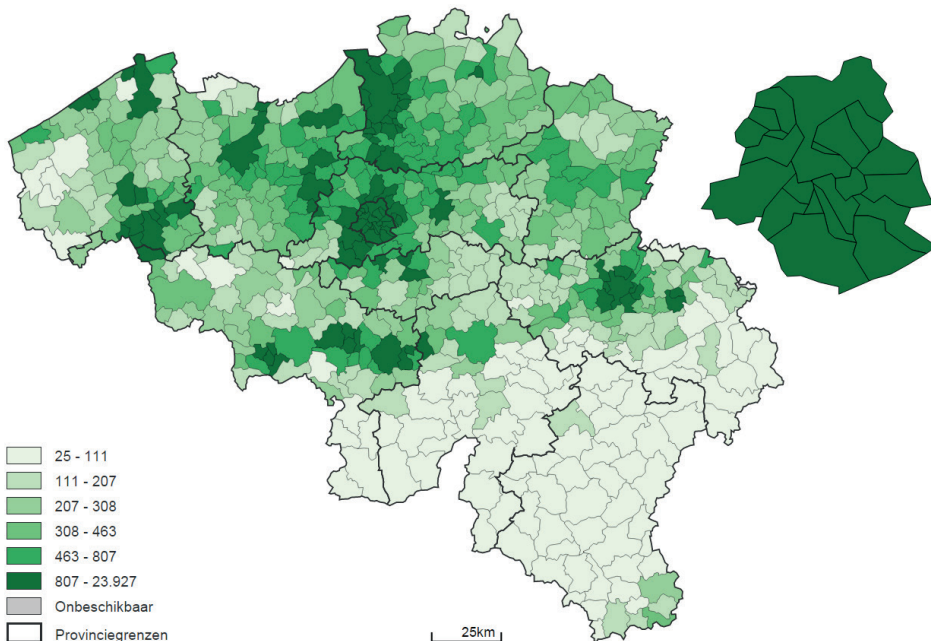
De landoppervlakte bestaat voor het merendeel uit landbouwgrond, gevolgd door bosgebied en bebouwde grond. Die laatste breidt zich jaar na jaar verder uit, vooral ten koste van landbouwgrond. Bossen en andere natuurgebieden blijven daarbij vrijwel stabiel.

Bodemgebruik in België (2014)

- Totale landbouwgronden
- Bossen en andere beboste gronden
- Bebouwde gronden en aanverwante terreinen
- Andere
- Wateroppervlaktes

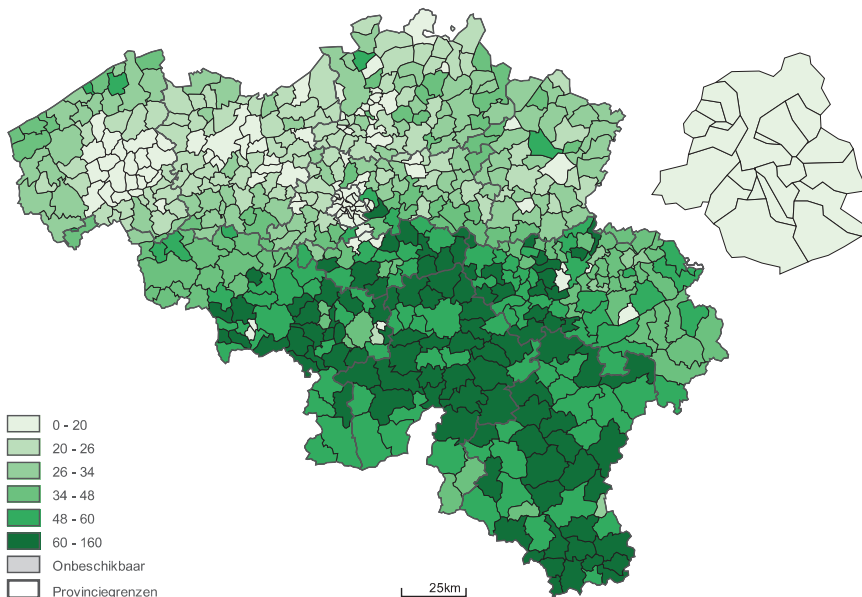
Bevolkingsdichtheid per gemeente op 1 januari 2015

B | Landbouw

Het aantal land- en tuinbouwbedrijven in België daalt ieder jaar. De totale oppervlakte van alle bedrijven samen neemt echter minder snel af. De land- en tuinbouwbedrijven worden met andere woorden gemiddeld alsmaar groter. In 35 jaar tijd is de gemiddelde oppervlakte van de bedrijven meer dan verdubbeld, zowel in Vlaanderen (van 8,4 ha in 1980 tot 25,4 ha in 2015) als in Wallonië (van 20,8 ha tot 56,9 ha).

Gemiddelde oppervlakte van landbouwbedrijven in 2015 (in ha)

Landbouw en tuinbouw

Productiemiddelen	2013	2014	2015	2015/2014
Aantal bedrijven	37.761	37.194	36.913	-0,8%
Arbeidskrachten	74.510	n.b.	n.b.	-
waarvan voltijds	15.443	n.b.	n.b.	-
Oppervlakte cultuurgrond (in ha)	1.338.566	1.333.398	1.344.329	+0,8%
Arbeidskrachten/bedrijf	1,97	n.b.	n.b.	-

Dieren (x 1000)

Runderen	2.433	2.477	2.503	+1,0%
waarvan melk- en zoogkoeien	929	956	974	+1,9%
Varkens	6.351	6.350	6.364	+0,2%
Pluimvee	35.108	33.700	37.739	+12,0%
waarvan kippen	11.115	11.894	13.348	+12,2%
waarvan vleeskippen	23.285	21.161	23.838	+12,7%

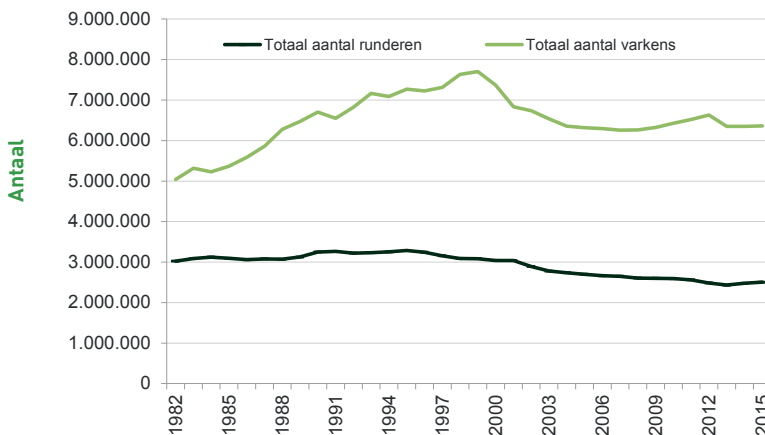
n.b.: Niet beschikbaar.

Landbouw en tuinbouw (vervolg)

Teelten (in ha)	2013	2014	2015	2015/2014
Granen voor de korrel	337.910	333.577	341.460	+2,4%
Wintertarwe	186.062	193.670	198.481	+2,5%
Wintergerst	42.972	43.163	44.167	+2,3%
Korrelmais	73.955	62.824	58.384	-7,1%
Nijverheidsgewassen	93.667	91.975	87.056	-5,3%
Suikerbieten	60.191	58.602	52.341	-10,7%
Aardappelen	75.315	80.370	78.640	-2,2%
Droog geoogste peulvruchten	1.672	1.979	2.724	+37,6%
Voedergewassen	258.554	256.822	344.444	+34,1%
Voedermais	177.457	178.123	173.389	-2,7%
Tijdelijke weiden	70.702	68.038	158.413	+132,8%
Groenten in openlucht	39.654	43.525	43.498	-0,1%
Teelt vaste planten	22.271	22.260	22.539	+1,3%
Permanente weiden	498.195	492.042	410.884	-16,5%
Teelten in serres	1.980	1.979	2.058	+4,0%
Braakland	8.462	8.037	10.159	+26,4%

In 30 jaar is het aantal runderen per rundveebedrijf gestegen van 41 naar 117 dieren. Toch is de schaalvergroting het meest spectaculair in niet-grondgebonden teelten. In 1982 waren er gemiddeld 141 varkens per varkensbedrijf. Dat gemiddelde ligt nu op 1.346 varkens, 10 keer meer dan in 1982. Voor pluimvee ging de gemiddelde grootte van de teelten van 758 dieren in 1982 naar 11.236 dieren in 2012, ofwel ongeveer 10% meer per jaar.

Evolutie van het aantal runderen en varkens in België

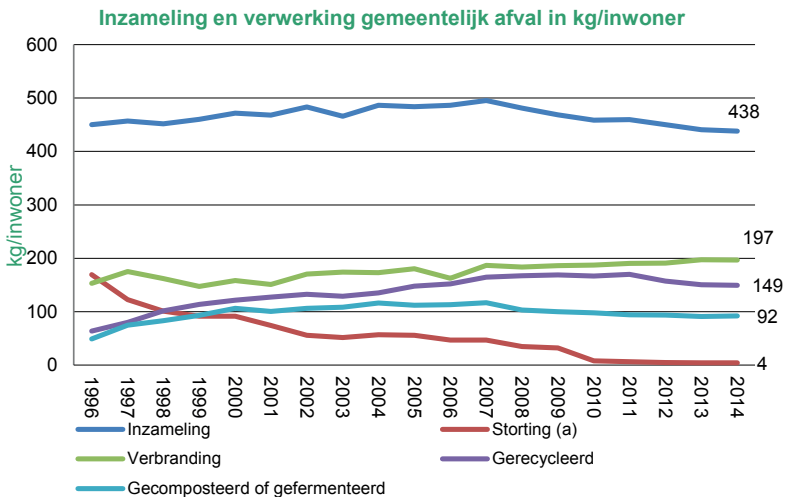

C | Afval

Tot en met 2007 bleef de ingezamelde hoeveelheid gemeentelijk afval per inwoner stijgen, in 2008 echter is de kentering ingezet en volgt de ingezamelde hoeveelheid een dalende lijn. De verdeling tussen de verschillende verwerkingstypes blijft de laatste jaren gelijk.

28

Gemeentelijk afval omvat al het afval dat door de gemeentelijke ophaaldiensten, containerparken, straatvegers enzovoort verzameld wordt, met uitzondering van bouw- en sloopafval

Gemeentelijk afval : inzameling, verwerking en recyclage (1995-2014)						
in 1.000 ton	1995	2000	2005	2012	2013	2014
Inzameling	4.613	4.830	5.052	4970	4892	4886
Storting (a)	2.004	936	583	51	46	47
Verbranding	1.637	1.622	1.885	2108	2189	2194
Verbranding met energiewinning	701	1.476	1.769	1999	2124	2131
Verbranding zonder energiewinning	935	147	116	109	65	63
Gerecycleerd	513	1.245	1.547	1736	1672	1663
Gecomposteerd of gefermenteerd	363	1.091	1.170	1033	1013	1027
per capita (kg/inwoner) (b)	1995	2000	2005	2012	2013	2014
Inzameling	455	472	485	450	441	438
Storting (a)	198	91	55	5	4	4
Verbranding	162	158	180	191	197	197
Verbranding met energiewinning	69	144	169	181	191	191
Verbranding zonder energiewinning	92	14	11	10	6	6
Gerecycleerd	51	122	148	157	151	149
Gecomposteerd of gefermenteerd	36	107	112	94	91	92

(a): Verbrandingslakken inbegrepen.

(b): Bevolking op 1 januari.

Exclusief gemeentelijk bouw- en afbraakafval.

● ● ● *Economie*

AI Bruto binnenlands product

Het bruto binnenlands product (bbp) van ons land - de totale productie van goederen en diensten in België - was in 2015 gelijk aan 409,4 miljard euro. Hoewel het land qua bevolking slechts goed is voor ongeveer 2,2% van de totale Europese bevolking, bedraagt het bbp tegen marktprijzen 2,8% van dat van de Europese Unie.

32

Lopende prijzen zijn de prijzen van een specifiek jaar. Vaste prijzen zijn prijzen ten opzichte van een basisjaar. Om vaste prijzen te berekenen worden de lopende prijzen gecorrigeerd voor inflatie

Bruto binnenlands product tegen lopende prijzen (miljoen €)					
	2011	2012	2013	2014	2015
Europese Unie	13.179.490	13.431.785	13.548.113	13.957.519	14.635.154
België	379.106	387.447	392.675	400.408	409.407
Duitsland	2.703.120	2.754.860	2.820.820	2.915.650	3.025.900
Frankrijk	2.059.284	2.086.929	2.115.256	2.139.964	2.181.064
Luxemburg	42.227	43.574	46.541	48.898	52.113
Nederland	642.929	645.164	650.857	662.770	678.572
Verenigd Koninkrijk	1.866.018	2.053.613	2.042.895	2.254.297	2.568.941
Verenigde Staten	11.287.923	11.147.917	12.580.324	12.625.631	13.111.704
Japan	4.149.900	4.247.574	4.622.738	3.686.840	-

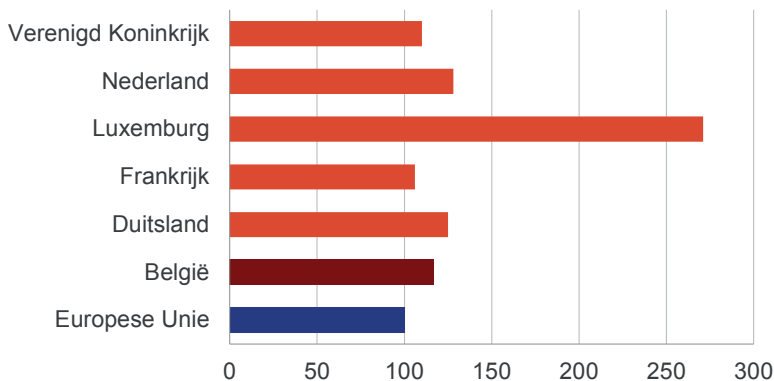
Bron: EUROSTAT (versie van 01-06-2016).

Net zoals in de andere lidstaten lag het bbp per inwoner in België in 2015 hoger dan in 2014 na correctie voor koopkrachtpariteit. België stond ook 17 punten boven het gemiddelde van de Europese Unie.

Om het bbp van verschillende landen correct te kunnen vergelijken, moet het worden gecorrigeerd voor het aantal inwoners en voor het prijsniveau. Door het bbp per inwoner in koopkrachtpariteit te gebruiken, kunnen we de niveaus van het bruto binnenlands product van de verschillende landen onderling vergelijken.

33

Bbp per inwoner, gemeten in koopkrachtpariteit (KKP) in 2015 (EU-28=100)

Bron: EUROSTAT (versie van 21-07-2016).

In 2015 groeide de Belgische economie na correctie voor prijsschommelingen met 1,4 %. Daardoor deed ons land het slechter dan het gemiddelde van de Europese Unie. Daar bedroeg het gemiddelde groeipercentage 2,0%.

34

Door de jaarlijkse berekening van het groeipercentage van het bbp in volume kan de economische ontwikkeling zowel doorheen de tijd als tussen verschillende landen worden vergeleken. Om het groeipercentage van het bbp in volume te berekenen, wordt het bbp in vaste prijzen vergeleken met de prijzen van het jaar voordien.

De ontwikkeling van het volume die zo wordt berekend, wordt aan een referentiejaar toegekend. Dat wordt een kettingindex genoemd. Daardoor dragen prijsschommelingen niet bij tot een stijging van het groeipercentage.

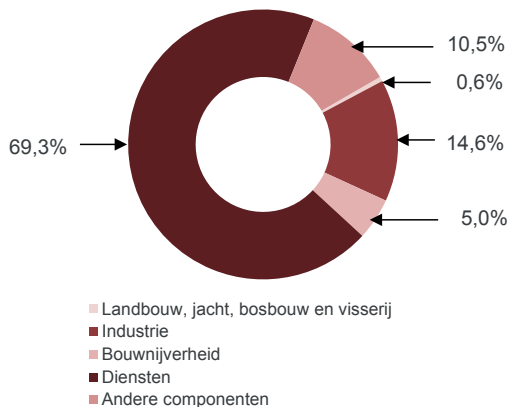
Groeipercentage van het bbp in volume - wijziging als % ten opzichte van het jaar voordien

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Europese Unie	2,1	1,8	-0,5	0,2	1,4	2,0
Eurozone	2,1	1,6	-0,9	-0,3	0,9	1,7
België	2,7	1,8	0,2	0,0	1,3	1,4
Duitsland	4,1	3,7	0,4	0,3	1,6	1,7
Frankrijk	2,0	2,1	0,2	0,6	0,6	1,3
Luxemburg	5,7	2,6	-0,8	4,3	4,1	4,8
Nederland	1,4	1,7	-1,1	-0,5	1,0	2,0
Verenigd Koninkrijk	1,5	2,0	1,2	2,2	2,9	2,3
Verenigde Staten	2,5	1,6	2,3	2,2	2,4	:
Japan	4,7	-0,5	1,7	1,4	0,0	0,5

Bron: Europese Commissie (versie van 01-06-2016).

Een uitsplitsing van het Belgische bbp toont dat de groei in economische activiteit voornamelijk het gevolg is van een stijging van de dienstensector en de bouwnijverheid. De landbouw nam in 2015 namelijk met 10,4% af ten opzichte van 2014, waardoor het aandeel van landbouw in het bbp daalde van 0,63% in 2014 naar 0,55% in 2015.

Opsplitsing van het bruto binnenlands product (2015)

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen.

België blijft nog steeds een diensteneconomie. Het aandeel van de tertiaire sector (diensten) in het bbp steeg van 69,0% in 2014 naar 69,3% in 2015.

Binnen de dienstensector namen de categorieën «handel, vervoer en horeca» in 2015 het grootste aandeel voor hun rekening met 25,5% van de totale productie van de dienstensector, gevolgd door «overheid en onderwijs» met 19,3% en «zakelijke dienstverlening» met 17,9%.

Bruto binnenlands product

 Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak, ramingen tegen lopende prijzen
 (miljoen €, bruto gegevens)

	Groei					
	2007	2013	2014	2015	2015/ 2007	2015/ 2014
Landbouw, bosbouw en visserij	3.048	2.781	2.518	2.257	-26,0%	-10,4%
Nijverheid en energie	60.811	58.521	59.048	59.819	-0,6%	1,3%
Bouwnijverheid	16.698	19.490	20.319	20.549	23,0%	1,1%
Diensten	227.738	270.479	276.281	283.682	24,4%	2,7%
Handel, vervoer en horeca	65.166	69830	70715	72265	10,9%	2,2%
Informatie en communicatie	12.493	14565	14827	15492	24,1%	4,5%
Financiële dienstverlening	15.790	21299	22129	22653	43,6%	2,4%
Immobilien	28.192	30457	30945	31550	12,2%	2,0%
Dienstverlening aan bedrijven	37.856	46925	48601	50910	35,3%	4,8%
Overheid en onderwijs	41.731	52857	53852	54630	29,9%	1,4%
Gezondheids- en welzijnzorg	20.111	26683	27165	27752	37,9%	2,2%
Andere diensten	6.399	7863	8047	8430	26,3%	4,8%
Andere componenten	36.774	41.405	42.243	43.101	17,3%	2,0%
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	345.069	392.675	400.408	409.407	18,8%	2,2%

Bron: Instituut voor de nationale rekeningen.

B I Consumptieprijzen

Door het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP) kan de inflatie van de consumptieprijzen op Europees niveau worden vergeleken. De evolutie van deze index toont dat de prijzen in België tussen 2010 en 2015 sneller stegen dan het gemiddelde in de Europese Unie. De stijging was minder uitgesproken in Frankrijk en Duitsland. Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk kenden echter een sterkere stijging dan België. In Nederland bereikte de stijging hetzelfde niveau als in België voor de periode 2010-2015.

38

In 2015 lag de inflatie in België hoger dan het EU-gemiddelde. Alle buurlanden kenden in 2015 een lager inflatiecijfer dan België.

HICP jaarlijks gemiddelde indexcijfer (2015 = 100)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Inflatie 2015
Europese Unie	92,6	95,5	98,0	99,5	100,0	100,0	0,0%
België	92,1	95,2	97,7	98,9	99,4	100,0	0,6%
Duitsland	93,2	95,5	97,5	99,1	99,9	100,0	0,1%
Frankrijk	94,1	96,2	98,3	99,3	99,9	100,0	0,1%
Luxemburg	91,4	94,9	97,6	99,3	99,9	100,0	0,1%
Nederland	92,1	94,3	97,0	99,5	99,8	100,0	0,2%
Verenigd Koninkrijk	89,4	93,4	96,1	98,5	100,0	100,0	0,0%

Bron: Eurostat.

De indexcijfers voor het prijspeil maken het mogelijk verschillen in het algemene prijsniveau te meten tussen landen. In vergelijking met de buurlanden lag België in 2015 ongeveer op hetzelfde prijsniveau als Frankrijk en Nederland. Duitsland was daarentegen goedkoper, terwijl Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk een hoger prijsniveau lieten optekenen.

De verhouding is uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-28 =100). Wanneer het indexcijfer van het peil van vergelijkende prijzen van een land boven de 100 ligt, is het relatief duur ten opzichte van het gemiddelde van de EU.

39

Peil van vergelijkende prijzen van de consumptieve bestedingen van de huishoudens inclusief indirecte belastingen (EU-28=100)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Europese Unie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
België	110,9	111,0	109,8	110,5	110,4	108,2
Duitsland	104,4	103,9	103,9	105,3	104,3	103,2
Frankrijk	112,3	111,9	112,2	110,9	110,0	108,1
Luxemburg	120,9	118,6	119,5	121,0	120,0	117,8
Nederland	111,3	110,1	109,6	109,4	109,4	108,5
Verenigd Koninkrijk	105,6	106,9	113,5	110,4	116,6	125,2
Verenigde Staten	98,9	95,2	102,9	102,0	101,2	118,3
Japan	125,9	128,4	134,5	107,4	100,3	102,9

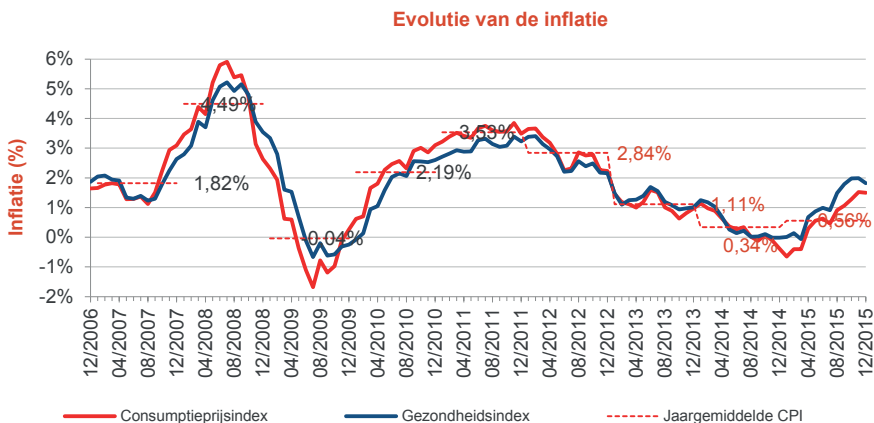
Bron: Eurostat.

Het nationale indexcijfer van de consumptieprijsen steeg in 2015 tot 100,90. De inflatie op jaarbasis steeg van 0,34% in 2014 naar 0,56% in 2015.

Indexcijfer van de consumptieprijsen (basis 2013 =100) en inflatie: België

	Algemeene (CPI)	Inflatie	Voedingsmiddelen	Niet-voedingsmiddelen	Diensten	Huur	Algemeen zonder petroleum-producten	Algemeen zonder energie-producten	Gezondheidsindex
2006	85.48	1.80	81.31	86.79	85.48	89.95	86.28	87.11	86.07
2007	87.04	1.82	84.25	87.67	87.10	91.56	87.90	88.88	87.59
2008	90.95	4.49	89.16	92.88	88.85	93.30	91.22	91.21	91.29
2009	90.90	-0.05	90.10	90.36	91.38	95.17	92.50	92.95	91.83
2010	92.88	2.18	91.49	93.22	92.68	96.22	93.74	94.20	93.37
2011	96.17	3.54	93.71	98.12	94.74	97.26	96.15	95.91	96.22
2012	98.90	2.84	96.51	100.81	97.74	98.74	98.55	98.17	98.77
2013	100.00	1.11	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
2014	100.34	0.34	99.88	98.96	102.14	102.09	100.67	101.22	100.40
2015	100.90	0.56	101.18	98.00	104.42	103.07	102.22	102.61	101.45

In 2015 bevond de gezondheidsindex zich boven de consumptieprijsindex. De daling van motorbrandstoffen wordt namelijk niet opgenomen in de berekening van dat indexcijfer. Er wordt dus ook geen rekening gehouden met een stijging van de prijzen van motorbrandstoffen.

Wat meet de consumptieprijsindex?

De consumptieprijsindex geeft de prijzevolutie weer van consumptiegoederen en diensten die door een gemiddeld Belgisch huishouden worden gekocht.

De index meet dus niet de gemiddelde prijs van die producten maar hun prijzevolutie.

Een eenvoudig voorbeeld maakt dit verschil snel duidelijk. Stel bijvoorbeeld dat consumenten van kleine goedkope stadswagens overstappen naar duurdere terreinwagens dan resulteert dit in een stijging van de gemiddelde prijs per verkochte wagen, maar terzelfdertijd kan dit leiden tot een daling van de gemeten prijs wanneer bijvoorbeeld beide types van wagens goedkoper werden.

De indexkorf

Om de prijzevolutie te meten, moeten er representatieve goederen en diensten worden gevolgd. Dat is de zogenaamde indexkorf. Bepaalde consumptieve uitgaven in het budget van een huishouden wegen zwaarder door dan andere. De consumptieprijsindex moet er dus rekening mee houden.

Daarom wordt aan elke categorie van gezinsuitgaven - zoals voeding of de aankoop van wagens - een bepaald gewicht toegekend op basis van de gemiddelde jaarlijkse besteding van een huishouden. Daarna worden die hoofd-categorieën verder opgesplitst in meer gedetailleerde categorieën, telkens met een eigen gewicht, bijvoorbeeld 'brood en granen' voor de categorie 'voeding'. Tot slot worden er per categorie een aantal representatieve producten of diensten geselecteerd waarvan de prijzevolutie wordt gemeten. Die representatieve producten of diensten worden 'getuigen' genoemd.

Wanneer werd deze korf vastgelegd?

De indexkorf wordt vanaf januari 2014 jaarlijks aangepast. Dit om te vermijden dat de indexkorf verouderd, met als gevolg dat de representativiteit van de berekende consumptieprijsindex afneemt. Vanaf januari 2014 is de consumptieprijsindex dan ook een kettingindex in plaats van een index met vaste basis. Bij een kettingindex wordt de wegingsreferentie periode regelmatig opgeschoven en worden de prijzen en hoeveelheden niet meer vergeleken tussen de huidige periode en

een vaste referentieperiode, maar wordt de huidige periode vergeleken met een tussenliggende periode. In de praktijk komt het erop neer dat de prijzen van de 12 maanden van het lopende jaar telkens vergeleken worden met de prijzen van december van het voorgaande jaar. Door deze korte-termijn indices te vermenigvuldigen met elkaar - en dus een ketting vormen - ontstaat een lange-termijn reeks met een vaste referentieperiode die momenteel 2013 = 100 is.

Waar worden de prijzen opgenomen?

De prijzen worden opgenomen in lokale locaties verspreid over België. Die locaties zijn geselecteerd om een zo representatief mogelijk beeld van de Belgische bevolking te schetsen. Per lokale locatie nemen enquêteurs de prijzen op, waarna de centrale dienst ze verwerkt tot een indexcijfer voor België. Ook centraal worden gegevens ingezameld. Zo worden administratieve gegevens gebruikt onder andere voor de indexberekening van elektriciteit en aardgas. Scanner data van supermarkten werden ook gebruikt voor sommige delen van de korf vanaf 2015.

Het belang van de consumptieprijsindex en de gezondheidsindex

Uit de consumptieprijsindex, die rekening houdt met het prijsverloop van alle goederen en diensten, wordt er nog een ander indexcijfer afgeleid, namelijk de gezondheidsindex. De waarde van dat indexcijfer wordt verkregen door een aantal producten uit de korf van het indexcijfer van de consumptieprijzen te halen, met name alcoholische dranken (in de winkel gekocht of in een café geconsumeerd), tabakswaaren en motorbrandstoffen met uitzondering van lpg. Dat gezondheidsindexcijfer wordt onder meer gebruikt voor de indexering van huurprijzen en vormt verder de basis voor de afgevlakte index, waarop de indexering van pensioenen, sociale uitkeringen en sommige lonen en wedden gebaseerd wordt.

C I Afzetprijnsindex

Het indexcijfer voor de afzetprijzen in de industrie met basis 2010=100 daalde in 2015 tot 103,1. Op jaarbasis betekent dat een inflatie van -5,0% ten opzichte van -3,5% in 2014 en -0,5% in 2013.

Waar de inflatie in 2012 nog steeg, is de daling die daar op volgde in grote mate toe te schrijven aan de negatieve inflatie voor energie, die in 2015 -16,4% bedraagt tegenover -7,1% in 2014. Maar ook zonder energie bedraagt de inflatie in 2015 -1,6%, vergelijkbaar met 2014 (-1,4%).

44

De afzetprijnsindex geeft de prijsontwikkeling van de afgezette productie weer.

Afzetprijnsindex voor de totale industrie zonder bouwnijverheid (2010 = 100)

Totale markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2011	105,6	107,5	109,0	110,5	109,8	109,6	
2012	110,5	112,2	113,2	113,6	113,2	112,2	
2013	114,0	114,3	114,3	112,8	112,3	112,2	
2014	110,5	110,5	109,8	109,0	109,0	109,4	
2015	101,4	102,8	104,5	104,8	105,8	105,3	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2011	109,6	108,8	109,4	109,1	109,0	109,2	108,9
2012	112,2	113,2	113,8	113,8	113,7	113,9	113,0
2013	112,6	111,9	111,7	111,0	110,8	111,1	112,4
2014	108,8	108,4	108,3	108,2	106,8	103,6	108,5
2015	104,3	102,5	102,6	102,3	101,8	99,5	103,1

Binnenlandse markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2011	105,2	107,2	108,3	109,5	109,3	109,0	
2012	109,0	111,1	111,3	111,7	112,1	111,9	
2013	114,9	114,9	114,8	113,3	112,8	112,8	
2014	110,4	110,0	109,3	107,6	107,4	107,7	
2015	101,2	102,5	104,3	104,0	104,8	104,4	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2011	108,6	107,9	108,5	108,0	107,8	107,9	108,1
2012	111,5	111,5	111,9	112,8	113,5	114,8	111,9
2013	113,2	111,7	110,8	110,3	110,3	110,7	112,5
2014	106,7	106,4	106,5	107,0	106,1	103,2	107,4
2015	103,4	102,2	102,8	102,5	102,1	100,1	102,9

45

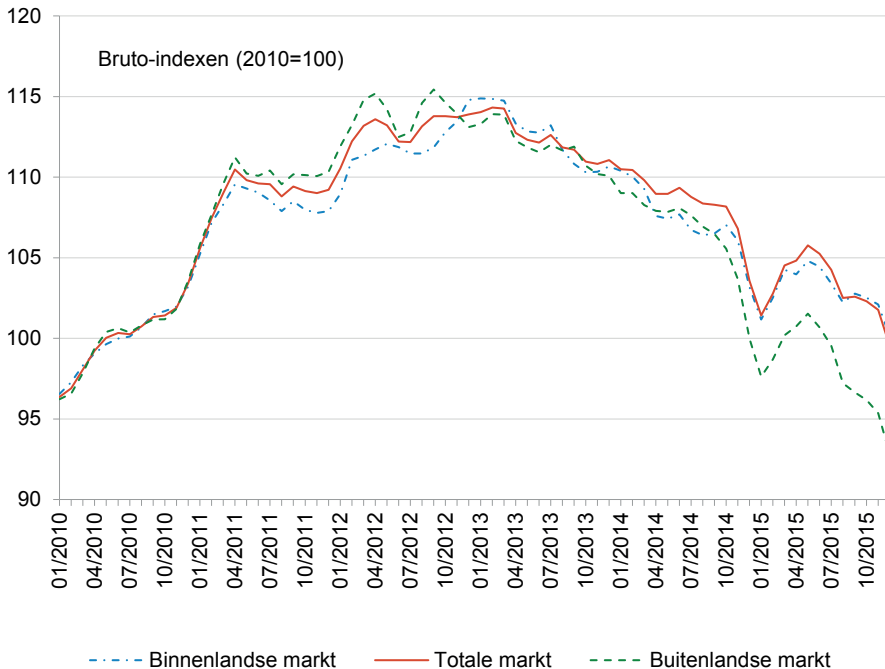
Buitenlandse markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2011	105,8	107,7	109,6	111,2	110,2	110,1	
2012	111,9	113,2	114,8	115,2	114,2	112,5	
2013	113,3	113,9	113,9	112,3	111,9	111,6	
2014	109,0	109,0	108,3	107,9	107,9	108,1	
2015	97,6	98,7	100,2	100,7	101,5	100,7	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2011	110,4	109,6	110,2	110,1	110,1	110,3	109,6
2012	112,8	114,6	115,4	114,6	113,9	113,1	113,9
2013	112,0	111,7	111,9	110,7	110,2	110,1	111,9
2014	107,6	106,9	106,5	105,6	103,7	100,0	106,7
2015	99,5	97,2	96,7	96,2	95,4	92,8	98,1

Een uitsplitsing van de algemene afzetprijsindex naargelang de bestemming toont een inflatie van -4,2% in 2015 tegenover -4,6% in 2014 op de binnenlandse markt, en een inflatie van -8,1% in 2015 tegenover -4,7% in 2014 op de buitenlandse markt. Dit is grotendeels te wijten aan de prijsevolutie van de energetische producten. Na een heropleving in het voorjaar van 2015, zet de dalende trend zich verder.

De daling van de afzetprijsindexen vanaf midden 2012 en in 2014 werd veroorzaakt door een daling van de energieprijzen op de internationale markt. Die oorzaak verklaart ook de tegengestelde beweging van de indexen voor de binnenlandse en buitenlandse markt, in combinatie met een prijsstijging voor producten die een laag gewicht hebben op de buitenlandse markt, zoals elektriciteit en gas in de tweede helft van 2013. De tijdelijke heropleving is deels te wijten aan de intermediaire goederen en energie.

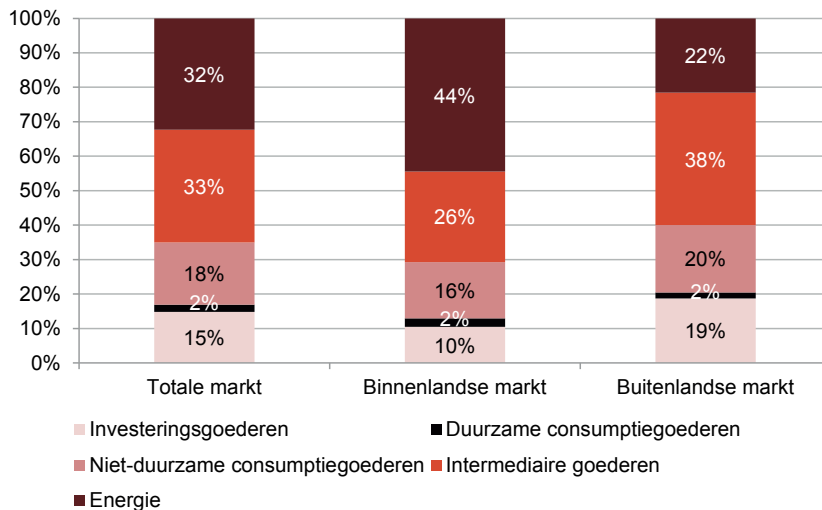
Totale industrie zonder bouwnijverheid

Het gewicht van een economische activiteit in de afzetprijsindex wordt bepaald door de waarde van de productie en de omzet ervan. Een opsplitsing van de totale industrie (zonder bouwnijverheid) toont dat energie en intermediaire goederen de grootste percentages voor hun rekening nemen.

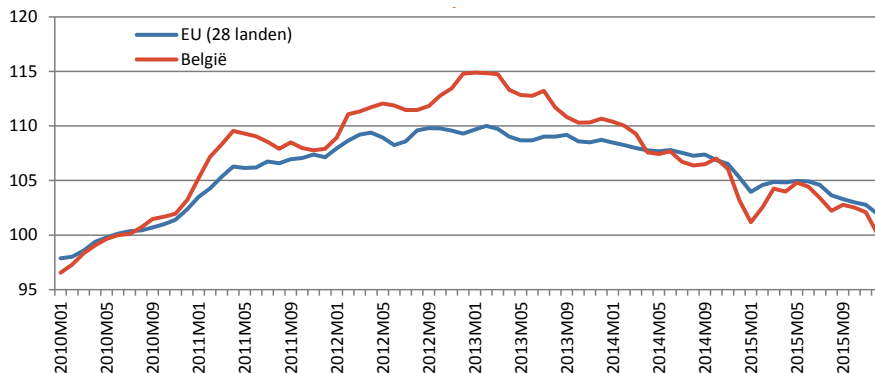
Op de buitenlandse markt is het belang van energie minder uitgesproken – onder andere door het lage gewicht van elektriciteitsproducten - en wint vooral de productie van intermediaire goederen aan terrein ten opzichte van de binnenlandse markt.

Belang van de economische activiteiten in de afzetprijsindex

Wanneer we de afzetprijnsindex op de binnenlandse markt vergelijken met die van de Europese Unie, zien we eenzelfde evolutie. Al beweegt de Belgische index meer onder invloed van de energieprijzen. Ook voor de Europese unie is de inflatie negatief: -3,2% tegenover -1,5% in 2014, waardoor het verschil verkleint.

Totale industrie zonder bouwnijverheid - binnenlandse markt

Wat is een afzetprijsindex?

De afzetprijsindex voor de industrie (zonder bouwnijverheid), ook wel producentenprijsindex genoemd, is een conjunctuurindicator die de maandelijkse evolutie van de transactieprizen van de industriële productie van de economische sectoren in België weerspiegelt.

De index kan de eerste aanwijzing van de inflatiedruk in de economie zijn, maar kan ook de evolutie van de prijzen over langere periodes registreren. De index wordt onder andere gebruikt als deflator van andere economische indicatoren en als basis voor prijsherzieningsclausules in contracten.

De afzetprijsindex voor een specifieke economische activiteit meet de gemiddelde prijsontwikkeling van de in België geproduceerde goederen en aanverwante diensten in de verschillende verwerkingsstadia, voor de binnenlandse en buitenlandse markten.

Een prijsindex meet de procentuele verandering in een verzameling van prijzen doorheen de tijd. Een afzet wordt gedefinieerd als de som van de

opbrengsten van in een periode verkochte goederen of verrichte diensten.

Het verschil met een consumptieprijsindex

De consumptieprijsindex volgt de prijzen die betaald worden door gezinnen voor aangekochte goederen en diensten die representatief zijn voor hun verbruiksgewoonten. Bij de afzetprijsindex wordt er gekeken vanuit het standpunt van de verkoper. De afzetprijsindex volgt de prijzen die de Belgische ondernemers ontvangen voor de goederen die ze produceren.

De afzetprijsindex wordt hoofdzakelijk berekend via een prijzenquête bij ondernemingen die industriële goederen produceren en via enkele administratieve bronnen. De prijs per eenheid van representatieve getuigenproducten wordt voor de verschillende sectoren gevolgd.

Om een prijs vast te stellen, wordt de feitelijke transactieprijs gebruikt (niet de catalogusprijs), zonder btw en andere belastingen, inclusief subsidies of kortingen en wordt er rekening gehouden met alle prijsbepalende kenmerken van de producten, zoals het aantal verkochte goederen en kwaliteitsveranderingen.

Een kettingindex

De afzetprijsindex wordt berekend als een maandelijkse kettingindex. In tegenstelling tot een directe index, die de huidige prijzen steeds vergelijkt met een basisjaar, worden de prijzen van de afzonderlijke producten vergeleken met die van de vorige maand. Er wordt een gewogen gemiddelde genomen van de gemiddelde prijsevoluties per onderneming binnen de productgroepen of aggregaten. Dat wordt gebaseerd op de belangrijkheid van een bedrijf binnen de steekproef, bepaald door de waarde van de productie en de omzet.

Die prijsevoluties worden dan toegevoegd aan de index van de vorige maand om zo te kunnen spreken van een index met basisjaar 2010. Dat wil zeggen dat de index het verschil uitdrukt tussen het huidige prijsniveau en het gemiddelde prijsniveau van 2010. Het gebruik van een kettingindex vereenvoudigt de behandeling van nieuwe en verdwijnende producten of ondernemingen alsook kwaliteitsverandering en ontbrekende waarnemingen.

D I Demografie van de ondernemingen

De vijf meest voorkomende sectoren in de populatie btw-plichtigen

In dit hoofdstuk gaat het om btw-plichtige ondernemingen. Het bevat dus niet alle categorieën van ondernemingen. De ondernemingen worden ingedeeld volgens de secties van de NACE Rev.2-classificatie.

De in dit rapport onderzochte populatie van btw-plichtigen omvat niet alle categorieën van ondernemingen. De laatste drie jaar neemt de verkoop, handel en herstelling van auto's de poleposition in, op ruime afstand gevolgd door de vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten, en door de bouw.

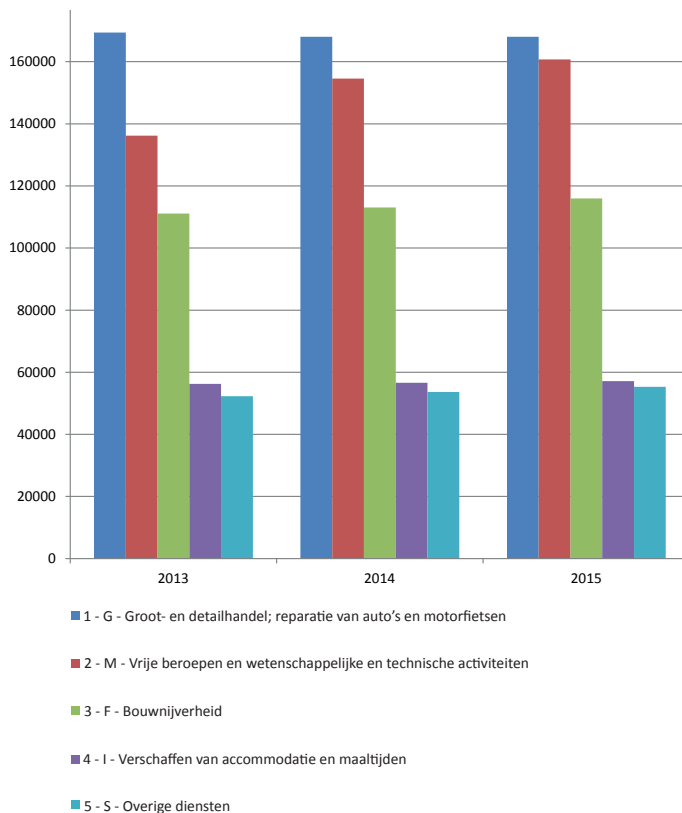
De meeste benamingen van de activiteitensectoren behoeven weinig commentaar, met uitzondering van de secties M en S.

Sectie M omvat het geheel van rechtskundige (notarissen, gerechtsdeurwaarders, juridisch adviseurs) en boekhoudkundige activiteiten (accountants, fiscale experts...), activiteiten eigen aan de hoofdkantoren en van adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer, activiteiten van architecten en ingenieurs, technische testen en toetsen, speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied, reclamewezen en marktonderzoek, fotografie en vertaal- en tolkactiviteiten. De advocaten zijn sinds 1 januari 2014 onderworpen aan de BTW. Dat sectie M in dat jaar aanzienlijk is gestegen ligt dus binnen de verwachtingen. Deze stijging is echter «kunstmatig»: als we de verplichting voor de advocaten om zich als BTW-plichtige te laten registreren buiten beschouwing laten is er wel een stijging van de populatie in deze sectie maar in veel kleinere mate dan in eerste instantie waargenomen, ongeveer 1.900 ondernemingen meer ten opzichte van 2013.

Sectie S omvat onder meer de activiteiten van verenigingen: werkgevers- of werknemersorganisaties, professionele, levensbeschouwelijke, politieke of religieuze organisaties of bonden.

Btw-plichtige ondernemingen

Aantal actieve bedrijven in de vijf jaarlijks meest voorkomende sectoren in België

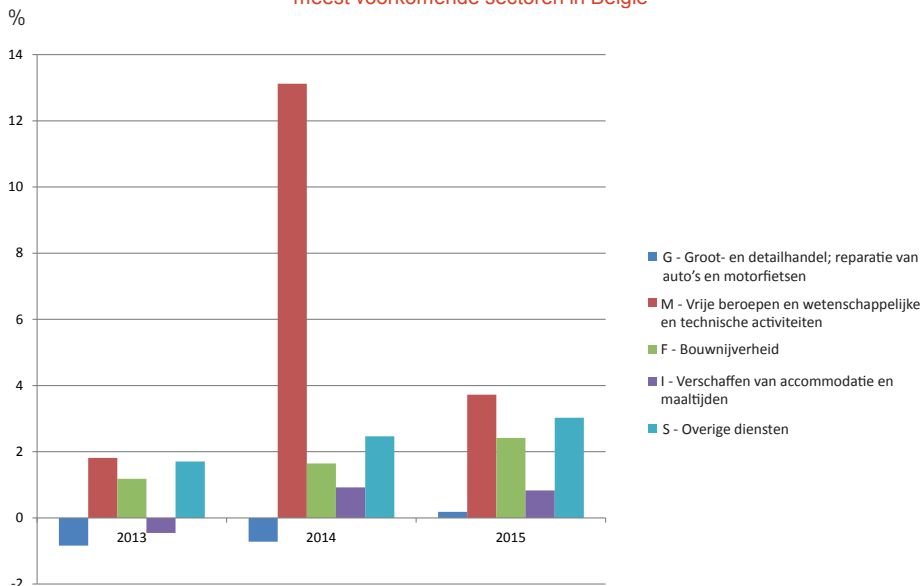
De grafiek hieronder toont het verschil per jaar tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad van ondernemingen voor de vijf activiteitssectoren met het hoogste aantal ondernemingen, uitgedrukt in percentage.

Niet de omvang van de oprichtings- of de stopzettingsgraad wordt hier weergegeven maar alleen het verschil tussen beide.

54

Btw-plichtigen

Verskil tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad in de vijf jaarlijks meest voorkomende sectoren in België

De sectoren met de sterkste groei zijn de wetenschappelijke en technische activiteiten, de bouw en de sector 'overige activiteiten en diensten'.

Voor de wetenschappelijke en technische activiteiten was 2014 een uitzonderlijk jaar aangezien de advocaten verplicht waren om zich als btw-plichtige te laten registreren wat een kunstmatige toename van de oprichtingsgraad met zich meebracht.

In de bouw was er in 2013 een terugval van de groei merkbaar. Die verdween echter in 2014 toen het groeipercentage terug vergelijkbaar was met dat van 2012 (+2,4 %). In 2015 was dit meer dan 2 %.

De netto-oprichtingsgraad in de sector «verschaffen van accommodatie en maaltijden» was negatief in 2013 (meer stopzettingen dan oprichtingen). Deze terugval was echter tijdelijk. De groei bereikte bijna 1% in 2014 en stabiliseerde in 2015.

In de handel, verkoop en herstelling van auto's werd er een dieptepunt bereikt in 2013 (-0,78 %). Het percentage was iets hoger in 2014 (-0,64 %) en licht positief in 2015.

Het jaar 2015 bevestigt dus de groei van 2014 in de vijf sectoren, die bovendien allemaal positief zijn.

Werkgelegenheid in de tien meest voorkomende sectoren

De volgende tabellen en grafieken tonen de verdeling van btw-plichtige ondernemingen per grootteklasse op 31 december 2015 voor de tien belangrijkste sectoren.

- De «zeer grote ondernemingen» hebben per definitie meer dan 500 werknemers.
- «Grote ondernemingen» hebben tussen 50 en 499 werknemers.
- «kmo's» zijn ondernemingen met 1 tot 49 werknemers.

56

Van de tien sectoren met de meeste ondernemingen in 2015:

- telde 84 % geen enkele werknemer (+3 % vergeleken met 2014);
- behoorde 21,4 % tot de kmo's (-0,3%);
- maakten zeer grote en grote ondernemingen slechts 0,6 % uit van de populatie.

23,5 % van de werknemers werkt in de groot- en detailhandel en de verkoop en reparatie van auto's en motorfietsen. 21,7% is werkzaam in vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (+1%), en 16 % in de bouwsector. Laatstgenoemde sector laat een stijging van 0,5% optekenen ten opzichte van 2014.

In tegenstelling tot de andere sectoren is de industrie vooral vertegenwoordigd in de grootteklassen met het hoogste aantal werknemers. Zo vinden we bijna 35,9% van de totale populatie van de «zeer grote ondernemingen» zoals hierboven gedefinieerd en 31,9% van de 'grote ondernemingen' in deze sector terug.

De groot- en kleinhandel in «verkoop en reparatie van auto's en motorfietsen» is sterker vertegenwoordigd in de minder omvangrijke grootteklassen. Bij meer dan 50 werknemers neemt het belang van de sector af. Toch vertegenwoordigt de sector nog ongeveer 21 % van de ondernemingen met meer dan 500 werknemers of «grote ondernemingen».

De bouwsector is minder actief in de omvangrijkste grootteklassen. Ondernemingen in deze sector zijn vooral terug te vinden in de grootteklasse van de kmo's: zo komt 16,4 % van die grootteklasse uit de bouwsector. De sector omvat echter 11,8 % van de «grote ondernemingen». De horeca is dan weer eerder terug te vinden in de kleinere grootteklassen (meestal 1 tot 4 werknemers). De sector omvat 12,9 % van de populatie kmo's in onze top tien. De werkgelegenheid in 2015 in de tien voornaamste sectoren is vergelijkbaar met die in 2014, op enkele kleinere uitzonderingen na die geen commentaar behoeven.

Aantal ondernemingen per grootteklasse volgens sector 2015

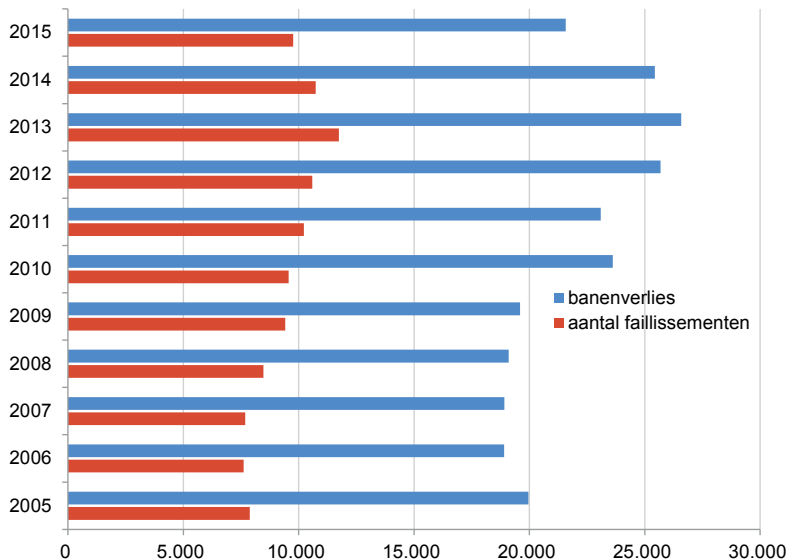
	Geen werknemers	Zeer grote onderneming	Grote onderneming	Kmo	Algemeen totaal
N - Administratieve en ondersteunende diensten	43.666	78	421	8.389	52.554
M - Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	141.702	25	411	19.399	161.537
A - Landbouw, bosbouw en visserij	44.783	0	80	4.294	49.157
R - Kunst, amusement en recreatie	26.718	5	84	3.113	29.920
Overige diensten	46.764	4	90	8.693	55.551
G - Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	124.143	76	862	49.564	174.645
F - Bouwnijverheid	92.293	16	485	26.208	119.002
I - Accommodatie en maaltijden	36.807	11	133	20.541	57.492
C - Industrie	31.724	134	1.311	14.321	47.490
J - Informatie en communicatie	36.589	24	235	4.973	41.821
Totaal	625.189	373	4.112	159.495	789.169
Representativiteit van de klasse (%)	79,22	0,05	0,52	20,21	100,00

E I Faillissementen

In 2015 gingen er in totaal 9.762 ondernemingen in België failliet. Dat is een daling van 9,1% ten opzichte van 2014. Het aantal verloren banen ten gevolge van een faillissement daalde met 15,2% van 25.435 in 2014 naar 21.575 in 2015.

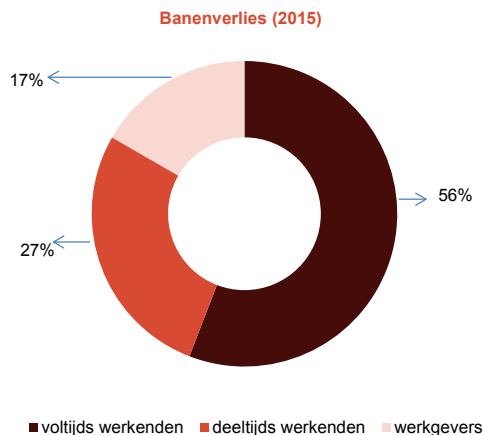
Er gingen minder grote en zeer grote bedrijven (met 50 werknemers of meer) failliet: 34 in 2015 tegenover 61 in 2014. Het gemiddelde aantal banen dat per faillissement verloren ging daalde licht van 2,37 naar 2,21.

Evolutie van het aantal faillissementen en banenverlies

In totaal verdwenen er 12.053 voltijdse (-15,3 %) en 5.925 deeltijdse banen (-17,9 %). 3.597 loontrekkende werkgevers (-10,0 %) verloren hun baan. De sterkste daling van het aantal faillissementen was merkbaar in de sector industrie, energie en winning van delfstoffen.

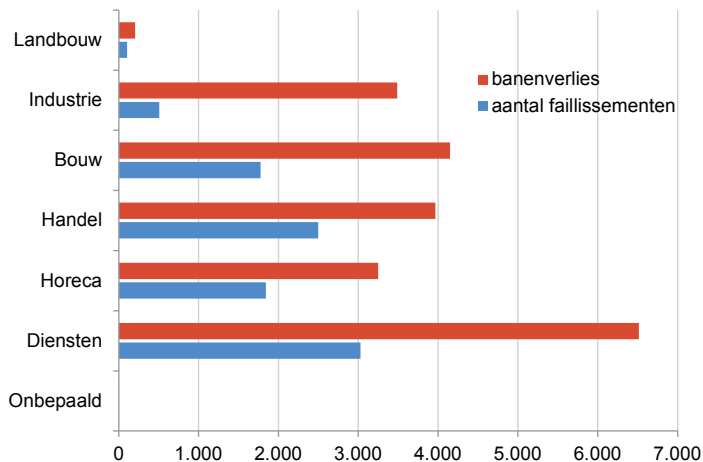
Daar daalde het aantal faillissementen van 617 tot 508, een daling van -17,7%. Ook in de bouw- en de dienstensector daalde het aantal faillissementen tot respectievelijk 1.777 (-10,1 %) en 3.029 (-7.74 %). In de handel telden we 2.499 faillissementen (-9,7 %). In de landbouw en visserij is het aantal faillissementen sterk gestegen van 80 tot 104 (+30%).

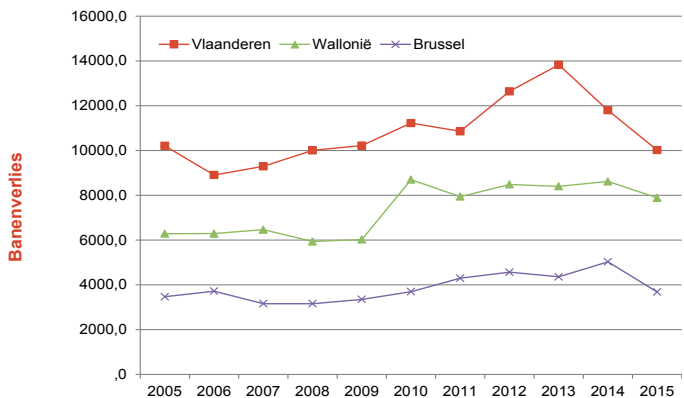
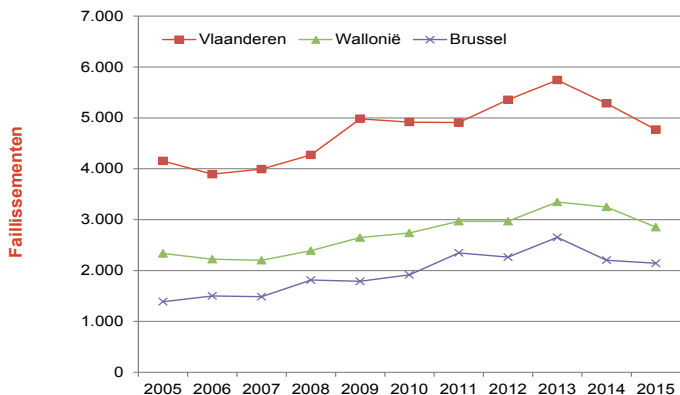
Faillissementen en banenverlies volgens sector in 2015

	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Landbouw	104	205	2,0
Industrie	508	3488	6,9
Bouwnijverheid	1777	4151	2,3
Handel	2499	3967	1,6
Horeca	1843	3249	1,8
Diensten	3029	6514	2,2
Niet-bepaalde activiteiten	2	1	0,5

Faillissementen en banenverlies (2015)

Het Waals Gewest kende de sterkste daling van het aantal faillissementen (2.851; -12,2 %). De daling is ook aanzienlijk in Vlaanderen (4.769 ; -9.8%) maar lager in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2.142 ; -2,7%).

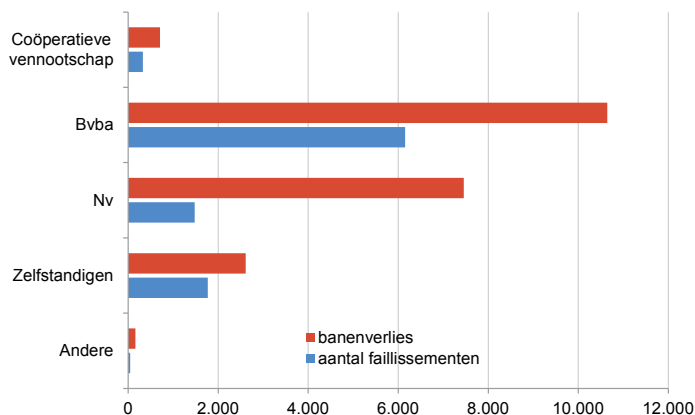

Een opsplitsing van de faillissementen volgens rechtsvorm toont dat door hun grote aantallen bvba's bij de meerderheid van de faillissementen betrokken zijn. Het jobverlies per faillissement is echter het grootst bij de nv's.

Faillissementen volgens rechtsvorm (2015)

	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Coöperatieve vennootschap	324	708	2,2
Zelfstandigen	1767	2612	1,5
Nv	1475	7453	5,1
Bvba	6151	10642	1,7
Andere	45	160	3,6

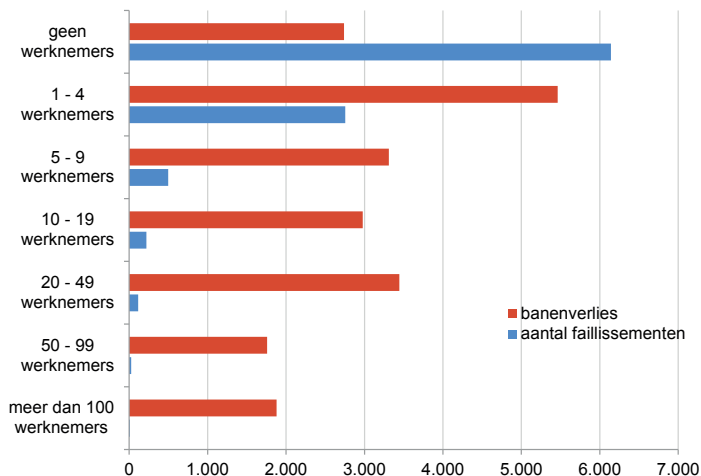
Faillissementen volgens rechtsvorm (2015)

Het voorbije jaar gingen er 9 bedrijven met meer dan 100 werknemers failliet, tegenover 24 in 2014. De faillissementen van de bedrijven zonder personeel in loondienst zijn ook sterk gedaald (-5,6 %).

Zoals in 2014 gingen meer dan de helft van de banen (53,4 %) verloren bij faillissementen van ondernemingen met minder dan 10 werknemers.

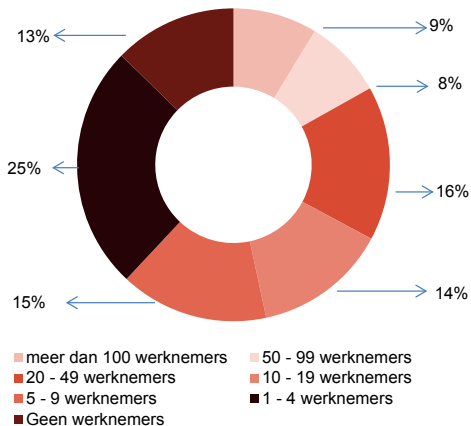
Faillissementen en banenverlies volgens grootteklasse (2015)

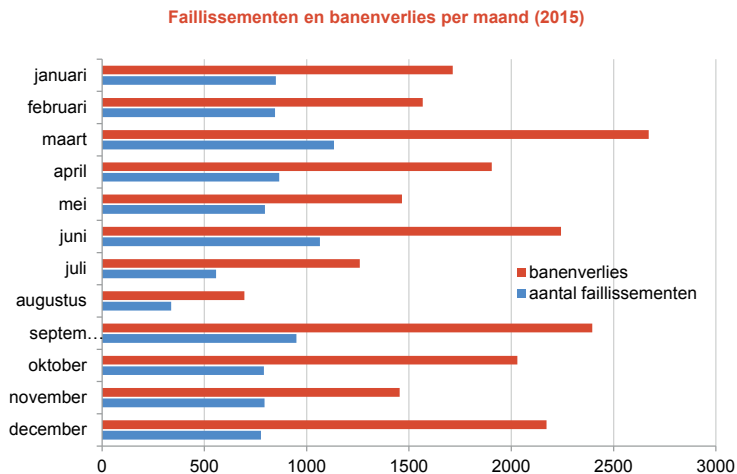
Faillissementen en banenverlies: evolutie 2014-2015

	Faillissementen	Banenverlies
Meer dan 100 werknemers	-62,5%	-33,9%
50-99 werknemers	-32,4%	-19,7%
20-49 werknemers	-25,3%	-11,8%
10-19 werknemers	-18,3%	-2,8%
5-9 werknemers	-3,9%	+12,0%
1-4 werknemers	-14,7%	-8,8%
Geen werknemers	-5,6%	-38,9%

banenverlies volgens grootteklasse (2015)

In 2015 gingen in de maand maart de meeste ondernemingen failliet, namelijk 1.134.

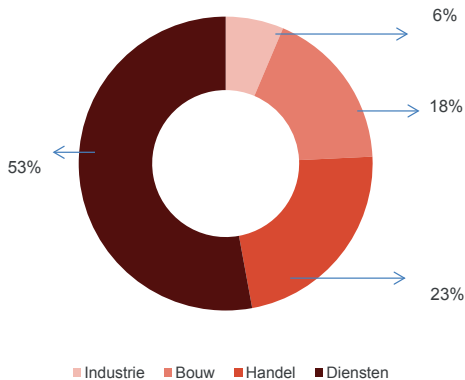
FI Structuur van de ondernemingen

De jaarlijkse structurele ondernemingsstatistieken beschrijven de structuur, het beleid en de prestaties van de ondernemingen volgens hun economische activiteit. Ze brengen de niet-financiële marktgerichte economie in beeld, meer bepaald de industrie, de bouw, de handel en heel wat dienstenactiviteiten. De structurele ondernemingsstatistieken zijn gebaseerd op enquêtegegevens en administratieve gegevens uit een steekproef van ondernemingen. Grote ondernemingen worden jaarlijks exhaustief ondervraagd.

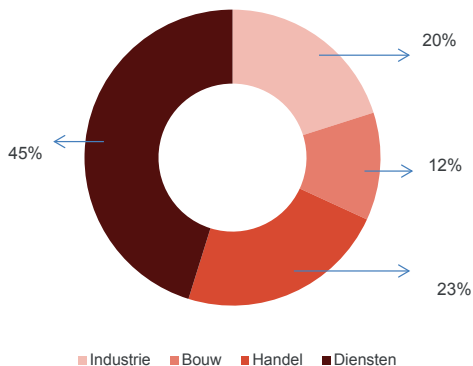
De Belgische niet-financiële marktgerichte economie telde in 2014 593.421 ondernemingen en 2.744.636 werkzame personen. 53% van alle ondernemingen en 45% van de werkzame personen zijn terug te vinden in de dienstensector.

De handel is de tweede grootste sector zowel qua aantal ondernemingen (23%) als qua tewerkstelling (23%).

Ondernemingen (2014)

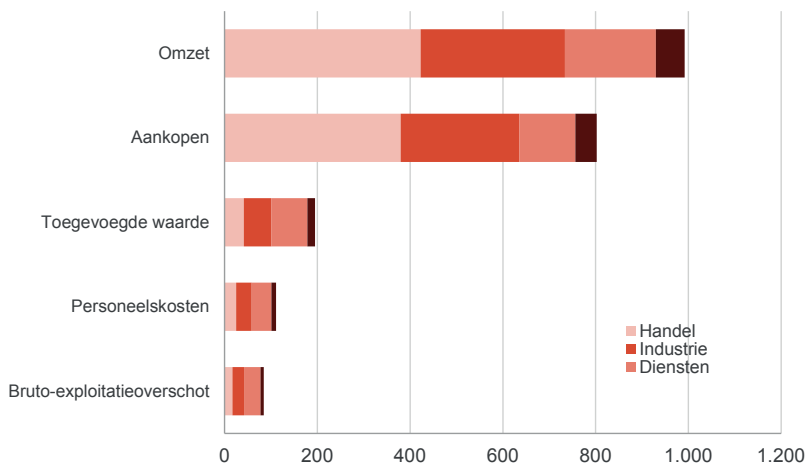
Werkzame personen (2014)

De industrie is de kleinste sector op het vlak van aantal ondernemingen (6%) maar niet op het vlak van het aantal werkzame personen (20%). In de industriële sector werken er per onderneming gemiddeld meer personen dan in andere sectoren, namelijk 14,6. Voor de handel is dat 4,6, voor diensten 4,0 en voor bouwondernemingen 3,0.

De totale waarde van de omzet en de aankopen is het grootst voor de handel (respectievelijk 423 en 380 miljard euro), terwijl de dienstensector de grootste toegevoegde waarde, personeelskosten en het grootste bruto-exploitatietoetschot vertegenwoordigt (respectievelijk 78 miljard euro, 43 miljard euro en 36 miljard euro). Voor al die indicatoren is het aandeel van de bouwsector het kleinst.

Omzet, aankopen, toegevoegde waarde, personeelskosten en bruto-exploitatietoetschot, per sector in 2014 (in miljard €)

Aankopen omvatten de waarde van alle goederen en diensten die zijn gekocht voor wederverkoop of voor verbruik in het productieproces.

De omzet omvat de totale waarde van de marktverkoop van goederen en diensten aan derden.

De toegevoegde waarde komt ongeveer overeen met het verschil tussen de omzet en de aankopen.

De personeelskosten komen overeen met de beloning die de werkgever uitkeert aan werknemers voor het werk dat ze verricht hebben, inclusief daarop betaalde belastingen en sociale premies.

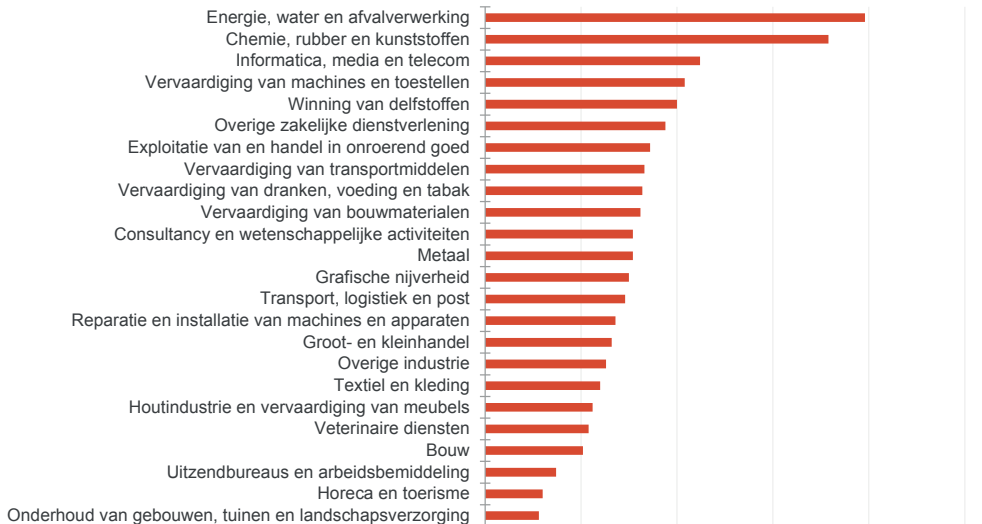
Het bruto-exploitatieoverschot wordt verkregen door van de toegevoegde waarde de personeelskosten af te trekken. Het is dus het overschot dat voortvloeit uit de bedrijfsactiviteiten na betaling van de ingezette arbeid. Het gaat om het saldo dat beschikbaar is om belastingen te betalen, de huidige investeerders te belonen (rente of dividend) en nieuwe investeringen te financieren.

De totale waarden voor de toegevoegde waarde en de personeelskosten worden vaak gelinkt aan werkgelegenheidsindicatoren, die worden uitgedrukt per capita. Personeelskosten worden gelinkt aan het aantal werknemers, toegevoegde waarde aan het aantal werkzame personen. Het aantal werkzame personen omvat zowel werknemers als niet-betaalde werkzame personen zoals werkzame vennoten, niet betaalde meewerkende gezinsleden, enzovoort.

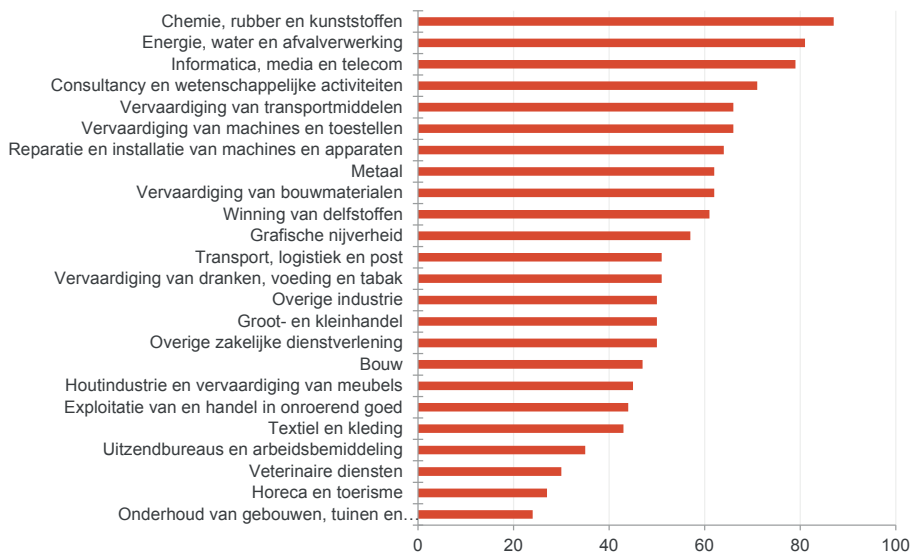
De toegevoegde waarde per werkzame persoon is gemiddeld 71.000 euro, gaande van 28.000 euro voor onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging tot 198.000 euro voor energie, water en afvalverwerking. De dienstensector is op dat vlak bijzonder divers: de hoogste toegevoegde waarde per persoon is terug te vinden in de sector «informatica, media en telecom», de laagste toegevoegde waarde per persoon in de sector «onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging». Ook in de industrie is er een grote diversiteit qua toegevoegde waarde per werkzame persoon, met een hoge toegevoegde waarde in de sector «chemie, rubber en kunststoffen» en een lage toegevoegde waarde in de sector «houtindustrie en vervaardiging van meubels».

De gemiddelde personeelskosten zijn het laagst voor de sector «onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging» (24.000 euro) en het hoogst voor de sector «chemie, rubber en kunststoffen» (87.0000 euro), met een gemiddelde van 52.000 euro per werknemer. Wat opvalt, is dat sectoren met een hoge toegevoegde waarde per werkzame persoon meestal ook hoge personeelskosten hebben, en vice versa.

Toegevoegde waarde per werkzame persoon (in 1000 €) (2014)

Personeelskosten per werknemer (in 1000 euro) (2014)

*Vastgoed
en bouw*

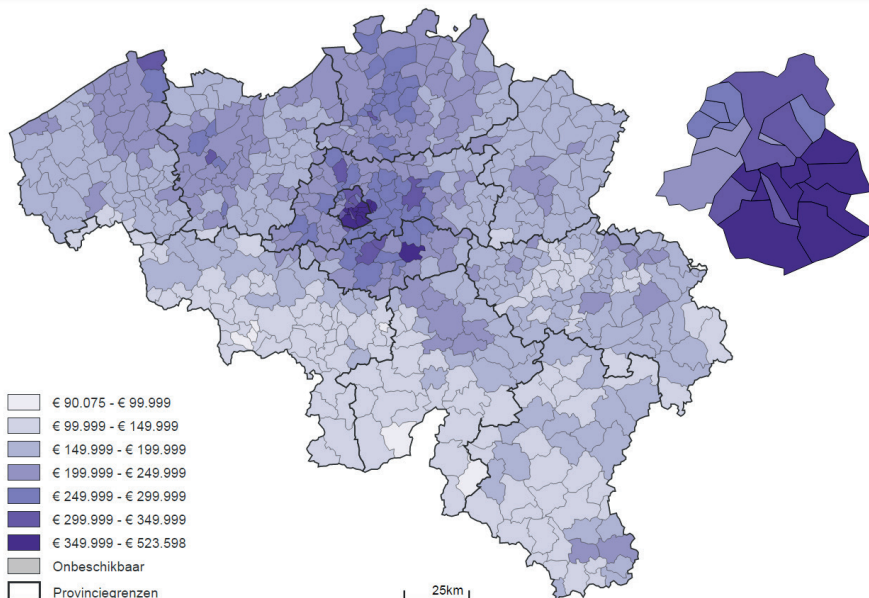
A | Vastgoedprijzen

In 2014 kostte een woonhuis gemiddeld 199.868 euro. Voor een villa moest 333.736 euro neergeteld worden. Een doorsnee-appartement was voor 209.516 euro te krijgen. De prijs van bouwgrond bedroeg gemiddeld 117,1 euro/m². Sinds 1975 is de gemiddelde verkoopprijs van een gewoon woonhuis toegenomen met factor 10,7, terwijl het algemene prijsniveau (consumptieprijsindex) over die periode is toegenomen met factor 3,6. Met andere woorden, in de laatste 39 jaar zijn gewone woonhuizen ongeveer 3 keer zo snel in waarde gestegen als de prijzen van de producten die in de korf van de consumptieprijsindex zitten.

Transacties en gemiddelde prijzen van de verkoop van vastgoed

	1975	2000	2005	2010	2013	2014
Gewone woonhuizen						
- aantal transacties	51.561	69.082	69.245	65.785	62.772	66.712
- gemiddelde prijs (€)	18.765	79.661	131.954	181.015	197.676	199.868
Villa's, bungalows, landhuizen						
- aantal transacties	2.696	7.977	16.645	17.769	18.020	19.477
- gemiddelde prijs (€)	67.074	266.927	262.650	319.644	331.652	333.736
Appartementen, flats, studio's						
- aantal transacties	16.081	30.047	33.029	44.540	43.398	44.179
- gemiddelde prijs (€)	30.011	88.943	141.304	189.795	207.926	209.516
Bouwgronden						
- aantal transacties	49.002	27.175	26.940	19.850	16.295	15.822
- gemiddelde prijs (€/m ²)	8,8	38,5	71,3	102,7	111,8	117,1

Verkoop gewone woonhuizen in 2014 - gemiddelde prijs

75

De kaart hierboven visualiseert de gemiddelde prijzen voor gewone woonhuizen per gemeente tijdens het volledige jaar 2014: hoe donkerder de kleur, hoe hoger de gemiddelde prijs. In het Vlaams Gewest is de duurste gemeente Kraainem, met gemiddeld 362.879 euro voor een gewoon woonhuis. De goedkoopste Vlaamse gemeente is Ronse (136.803 euro). In het Waals Gewest is de duurste gemeente Chaumont-Gistoux (397.738 euro) en de goedkoopste gemeente Bièvre (90.075 euro). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is Sint-Pieters-Woluwe de duurste gemeente (523.598 euro) en Sint-Jans-Molenbeek de goedkoopste, met 240.102 euro.

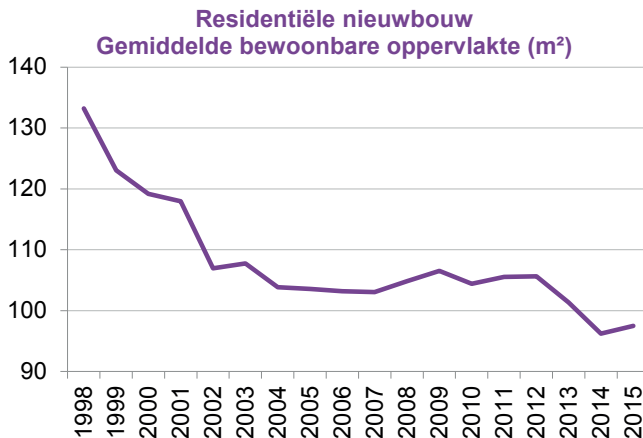
B I Bouwvergunningen

Het aantal uitgereikte bouwvergunningen voorspelt de toekomstige bouwactiviteit.

In 2015 was er bij de nieuwbouw een daling van 13% voor de eengezinswoningen en een daling van 14,9% voor de appartementen. Renovatie van woongebouwen kent een toename van 4,1%.

Bij niet-woongebouwen is er een afname van nieuwbouw (-3,3%) en een stijging van het aantal renovaties (+10,9%).

76

Bouwvergunningen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
--	------	------	------	------	------	------

A. Nieuwbouw
Woongebouwen

Aantal woongebouwen	27.292	23.632	24.774	23.862	25.547	22.209
- Brussels Hoofdst. Gewest	256	183	226	234	272	232
- Vlaams Gewest	18.888	16.025	17.213	16.928	18.797	15.730
- Waals Gewest	8.148	7.424	7.335	6.700	6.478	6.246
Aantal woningen	50.545	44.360	46.813	49.141	54.897	47.133
- Aantal eengezinswoningen	24.298	20.987	21.976	21.065	22.271	19.371
- Aantal appartementen	26.247	23.373	24.837	28.076	32.626	27.762
Gemiddelde bewoonbare oppervlakte per woning (m ²)	104	106	106	101	96	97

Niet-woongebouwen

Aantal niet-woongebouwen	4.753	4.593	4.536	4.461	4.475	4.327
--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

B. Renovatie

Aantal verbouwingen van woongebouwen	28.888	27.017	26.561	27.280	27.426	28.564
Aantal verbouwingen van niet-woongebouwen	5.252	5.185	4.914	4.730	4.651	5.160

C I Inventaris van de gebouwen in België

België telde op 1 januari 2015 4.472.925 gebouwen. Sinds 1995 is het aantal gebouwen in België met 12% gestegen. Het aantal woningen is in dezelfde tijdspanne met 20% toegenomen tot 5.318.905. In het Vlaams Gewest zijn er 21,3% meer woningen en 12,8% meer gebouwen. In het Waals Gewest zijn er 20,1% meer woningen en 12,3% meer gebouwen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest valt de toename van het aantal gebouwen in vergelijking met de twee andere gewesten lager uit (0,8%), maar het woningbestand is er wel met 13% toegenomen.

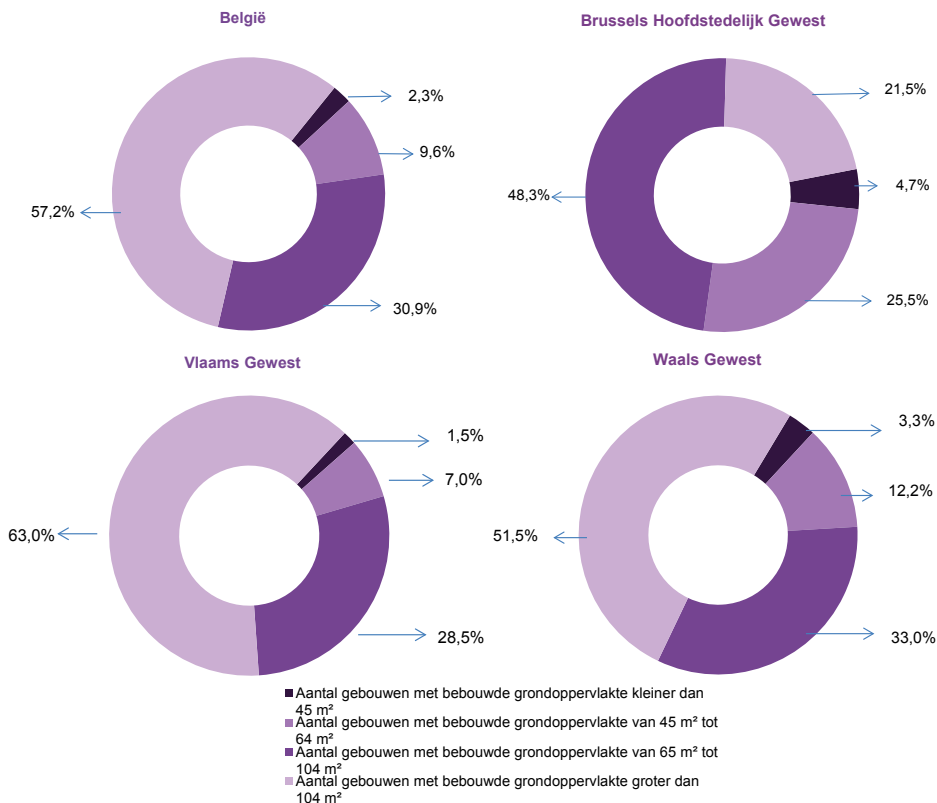
78

Gebouwenpark, België en gewesten (2015)

	Brussels Hoofdst. Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	België
Aantal gebouwen	194.269	2.637.506	1.641.150	4.472.925
Aantal gebouwen opgericht na 1981	12.008	779.418	320.695	1.112.121
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte kleiner dan 45 m ²	6.832	33.530	43.354	83.716
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 45 m ² tot 64 m ²	37.130	152.527	160.945	350.602
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 65 m ² tot 104 m ²	70.151	622.609	437.169	1.129.929
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte groter dan 104 m ²	31.245	1.379.523	681.481	2.092.249
Aantal gebouwen uitgerust met centrale verwarming of airconditioning	115.970	1.661.616	836.038	2.613.624
Aantal woonegelegenheden	562.996	3.093.807	1.662.102	5.318.905

De leeftijd van de gebouwen verschilt sterk van gewest tot gewest. In Vlaanderen is 29,6% van de gebouwen na 1981 opgetrokken, terwijl dat in Wallonië 19,5% bedraagt en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest slechts 6,2%.

Gebouwenpark volgens bebouwde grondoppervlakte (2015)

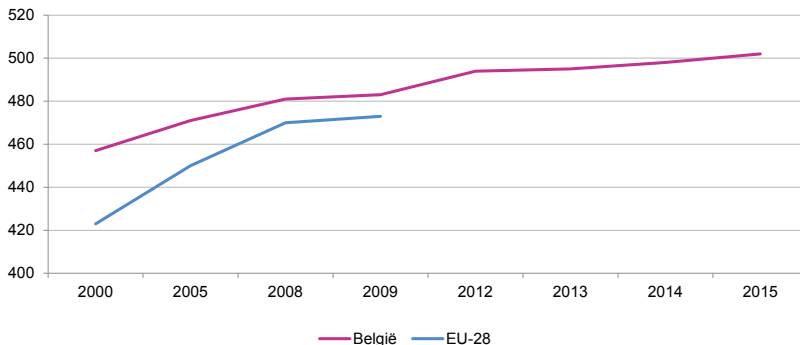
● ● ● ● ● *Mobiliteit
en vervoer*

A | Voertuigen

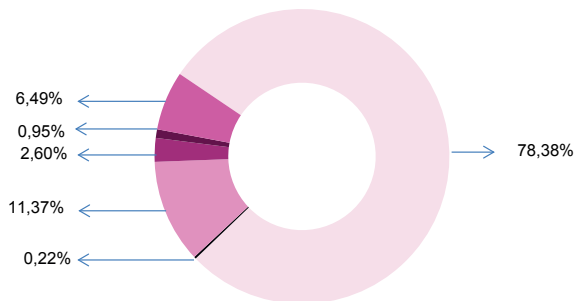
Vergeleken met 2002 is het totale voertuigenpark – inclusief motorrijwielen – in 2015 gestegen met 21,3% en het aantal personenwagens met bijna 17,5%. Maar in vergelijking met 1 augustus 2014 is het totale voertuigenpark en het aantal personenwagens quasi gelijk gebleven (respectievelijk +1,4% en +1,2%).

In 1977 telde België één wagen per 3,55 inwoners. In 2015 is dat één wagen per 1,99 inwoners: er zijn dus steeds meer voertuigen op onze wegen. Op tien jaar tijd is de autodichtheid met bijna 6,6% gestegen. De autodichtheid in België is lichtjes hoger dan het Europese gemiddelde en sluit aan bij de cijfers van onze buurlanden.

**Autodichtheid
Personenwagens per 1.000 inwoners**

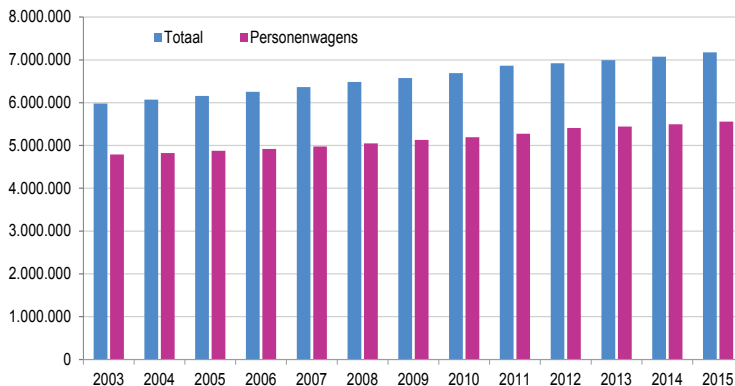

Voertuigenpark (2015)

- Personenwagens
- Autobussen en autocars
- Goederenvervoer (vrachtwagens, trekkers, bestelwagens)
- Landbouwtrekkers
- Speciale voertuigen
- Motorrijwielen

Evolutie van het voertuigenpark

Grootte van het voertuigenpark

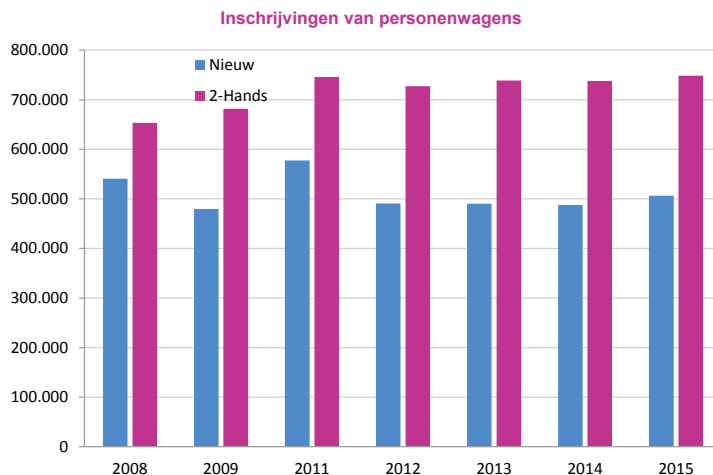
Op 1 augustus van het jaar	2002	2010	2014	2015	Evolutie 2015/2002	Evolutie 2015/2014
Totaal voertuigenpark	5.913.747	6.689.065	7.076.238	7.175.062	+21,3%	+1,4%
Personenwagens	4.787.359	5.276.283	5.555.499	5.623.579	+17,5%	+1,2%
Autobussen en autocars	14.769	16.226	15.976	16.094	+9,0%	+0,7%
Voertuigen voor goederenvervoer	540.637	690.837	752.266	770.508	+42,5%	+2,4%
Trekkers	46.789	46.673	44.693	44.851	-4,1%	+0,4%
Landbouw-trekkers	162.687	177.989	184.722	186.334	+14,5%	+0,9%
Speciale voertuigen	55.996	62.142	66.570	67.910	+21,3%	+2,0%
Motorrijwielen	305.510	418.915	456.512	465.786	+52,5%	+2,0%
Inwoners per personenauto op 1 augustus	2,150	2,076	2,01	1,99	-7,4%	-1,0%

Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Speciale voertuigen zijn trage voertuigen waarvan de afmetingen en het gewicht de toegelaten maximumwaarden overschrijden. De hoogst toegelaten massa bedraagt in België 44 ton. De voertuigen van die categorie mogen dus enkel op de openbare weg onder strikte voorwaarden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

Na een stijging in 2010 en 2011 kenden de inschrijvingen van nieuwe voertuigen een terugval tussen 2012 en 2014 maar in 2015 was er opnieuw een stijgende trend te zien.

Voor nieuwe voertuigen was er sprake van een stijging in het aantal inschrijvingen in 2015 voor de meeste categorieën ten opzichte van 2014. Enkel autobussen, autocars en landbouwtrekkers lieten in 2015 een daling optekenen.

De inschrijvingen van tweedehandsvoertuigen zijn de laatste jaren vrij stabiel gebleven voor de verschillende voertuigcategorieën.

Inschrijvingen motorvoertuigen

	2002	2014	2015	Evolutie 2015/2002	Evolutie 2015/2014
Inschrijvingen nieuwe voertuigen	556.854	575.547	602.857	+8,3%	+4,7%
Personenwagens	472.830	487.711	506.284	+7,1%	+3,8%
Autobussen en autocars	1.080	1.142	925	-14,4%	-19,0%
Voertuigen voor goederenvervoer	53.322	57.057	64.853	+21,6%	+13,7%
Trekkers	4.649	4.177	4.781	+2,8%	+14,5%
Landbouwtrekkers	3.419	3.588	3.185	-6,8%	-11,2%
Motorrijwielen	21.554	21.872	22.829	+5,9%	+4,4%
Inschrijvingen van tweedehandsvoertuigen	776.377	895.673	868.308	+11,8%	-3,1%
Personenwagens	688.134	738.094	748.447	+8,8%	+1,4%
Autobussen en autocars	864	798	802	-7,2%	+0,5%
Voertuigen voor goederenvervoer	76.953	98.342	101.930	+32,5%	+3,7%
Trekkers	4.359	3.199	3.824	-12,3%	+19,5%
Landbouwtrekkers	6.067	55.240	13.305	+119,3%	-75,9%

Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen. Motorrijwielen zijn niet inbegrepen bij de tweedehandsvoertuigen.

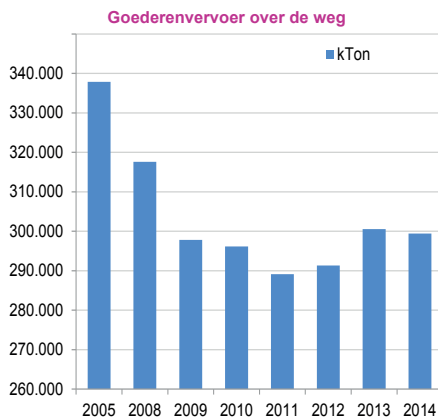
B | Goederenvervoer over de weg

Het goederenvervoer over de weg door voertuigen die in België zijn ingeschreven – vrachtwagens en trekkers met minstens 1 ton nuttig laadvermogen – daalde vanaf 2000 voor het aantal vervoerde ton en voor de gepresteerde tonkilometers.

Ten opzichte van 2013 daalde het aantal vervoerde ton in 2014 (-0,4%) en het aantal tonkilometer lichtjes (-3%). Vergeleken met 2001 was er in 2014 respectievelijk een daling van 22,5% en 40,2%.

Goederenvervoer over de weg door in België ingeschreven voertuigen

	Eenheid	2001	2005	2012	2013	2014	2014/ 2013	2014/ 2001
Ton	1.000 t	386.380	337.863	291.343	300.563	299.423	-0,4%	-22,5%
Tonkm	mln tkm	53.158	43.846	32.105	32.795	31.808	-3,0%	-40,2%

C | Zeevaart

Zeevaart						
	2011	2012	2013	2014	2015	2015 /2014
Binnengekomen zeeschepen (a)	28.306	26.795	25.000	24.540	24.806	1,07%
Vertrokken zeeschepen (a)	29.262	27.649	25.439	25.503	25.770	1,04%
Ladingen (x 1.000 t)	102.543	101.789	104.157	111.544	112.468	0,82%
Lossingen (x 1.000 t)	128.375	120.705	122.724	125.515	128.715	2,49%
Ontscheepte passagiers (x 1.000)	243	229	236	219	245	10,61%
Ingescheepte passagiers (x 1.000)	254	237	232	218	245	11,02%

(a) : Inclusief extracommunautaire doorvoer.

De zeevaart blijft een belangrijke sector voor ons land en een indicator voor de toestand van de economie. In 2009 werd de economische crisis zwaar gevoeld, maar in 2010 en 2011 volgde er een herstel. Na een dipje in 2012 namen de volumes sindsdien jaarlijks toe.

Het passagiersvervoer (cruisepassagiers niet inbegrepen) is jarenlang sterk achteruit gegaan maar kent de laatste jaren een stagnatie en zelfs terug een lichte vooruitgang in 2015.

D | Verkeersongevallen

In 2015 werden er 40.303 verkeersongevallen met slachtoffers geteld, met een totaal van 52.571 slachtoffers. 732 mensen verloren het leven binnen de 30 dagen na het ongeval. Dat betekent een daling van 2,8% in het aantal ongevallen en een daling van 2,6% in het aantal slachtoffers, vergeleken met de resultaten van 2014. Niettemin is het aantal doden sinds 2013 niet gedaald.

Verkeersslachtoffers: aantal doden per miljoen inwoners

	1998	2005	2011	2012	2013	2014
Europese Unie	123	93	61	56	51	51
België	147	104	78	70	64	65
Duitsland	95	65	49	44	42	42
Frankrijk	153	85	61	56	53	53
Luxemburg	135	102	64	66	65	64
Nederland	68	46	40	39	34	28
Verenigd Koninkrijk	61	56	31	29	28	29

Verkeersslachtoffers: aantal doden in absolute cijfers

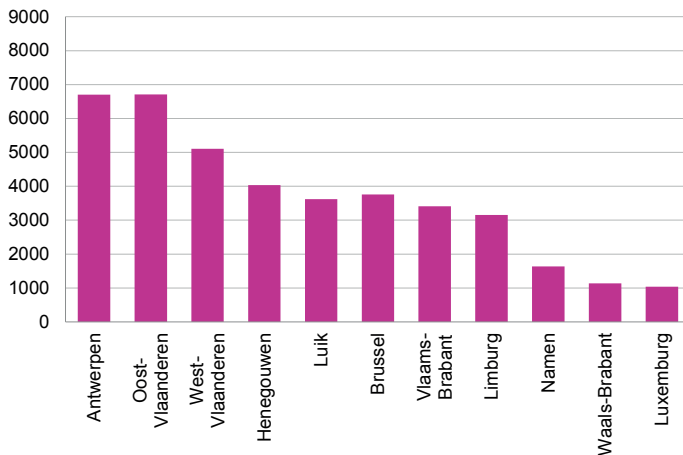
	1998	2005	2011	2012	2013	2014
Europese Unie	58.982	45.346	30.300	28.100	25.938	25.900
België	1.500	1.089	862	770	724	727
Duitsland	7.792	5.361	4009	3.600	3.339	3.377
Frankrijk	8.920	5.318	3963	3.653	3.268	3.384
Luxemburg	57	46	33	34	45	35
Nederland	1.066	750	661	650	570	477
Verenigd Koninkrijk	3.581	3.336	1960	1.802	1.770	1.854

Bron: Europese Commissie.

Het aantal doden in België is niet meer gedaald sinds 2013, een resultaat dat niet verwonderlijk is gezien de algemene situatie in Europa waarbij de neerwaartse trend vertraagd is in 2014 in vergelijking met de voorgaande jaren. Sinds 2010 daalde in België het aantal doden 30 dagen met 13,6%, maar het resultaat in 2014 en nu in 2015 bemoeilijkt de verwezenlijking van de doelstellingen in het kader van de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid waar het aantal doden 30 dagen niet hoger mag zijn dan 630 om uiteindelijk de limiet van 420 doden in 2020 te bereiken.

Het aantal zwaar- en lichtgewonden daalde met respectievelijk 6,7% en 2,3%. Wat betreft het aantal zwaargewonden in 2015 registreren we minder ongevallen met zwaargewonden ten opzichte van 2014 [-6% in België, +12,7% in Brussel, -9% in Vlaanderen en +0,1% in Wallonië].

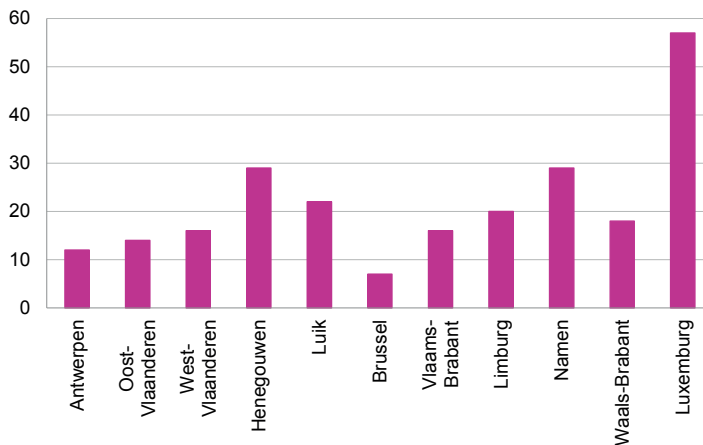
Aantal verkeersongevallen per provincie 2015

Er bestaat een sterke schommeling van het aantal ongevallen volgens de plaats. De provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen kennen een hoger aantal ongevallen.

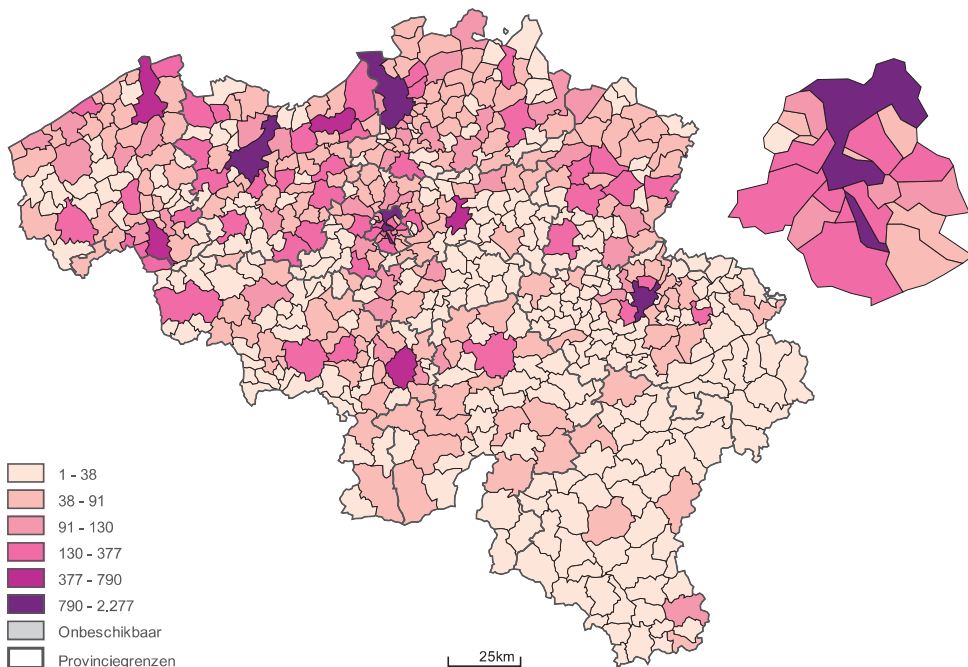
De provincies Henegouwen, Namen en Luxemburg vallen dan weer op door de ernst van de ongevallen en een groter aantal overlijdens per duizend ongevallen.

Aantal doden per duizend verkeersongevallen per provincie 2015

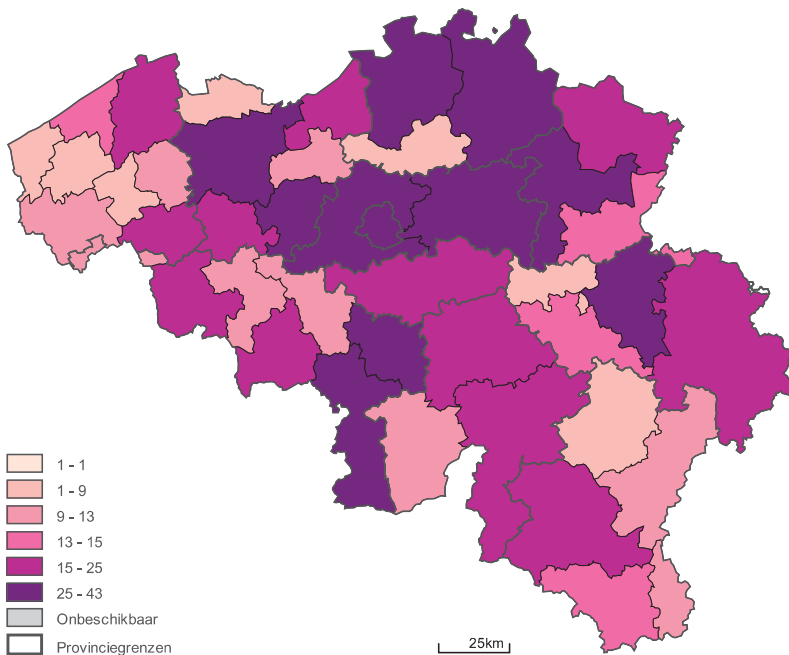

Verkeersongevallen per gemeente in 2015

92

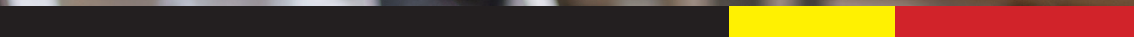
Aantal doden 30 dagen per arrondissement in 2015

● ● ● ● ● ● *Samenleving*

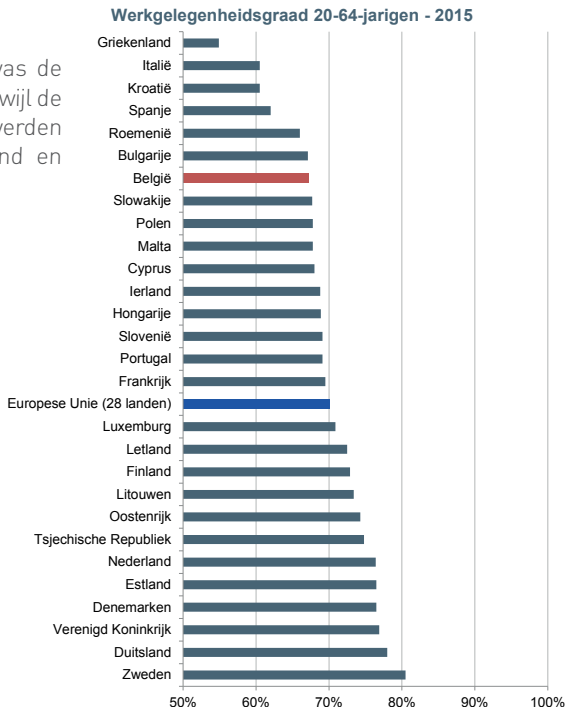

A | Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad

In 2015 was in België 67,2% van de 20 tot 64-jarigen aan het werk. De Belgische werkgelegenheidsgraad ligt daarmee lager dan het Europese gemiddelde dat 70,1% bedraagt.

In Griekenland, Italië en Kroatië was de werkgelegenheidsgraad het laagst terwijl de hoogste werkgelegenheidsgraden werden waargenomen in Zweden, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

96

Bron: Eurostat.

De werkgelegenheidsgraad verschilt sterk naargelang de leeftijdsgroep. Bij jongeren van 15 tot en met 24 jaar ligt hij met 23,4% het laagst. Van alle personen van 25 tot en met 49 jaar is ongeveer 80% aan het werk.

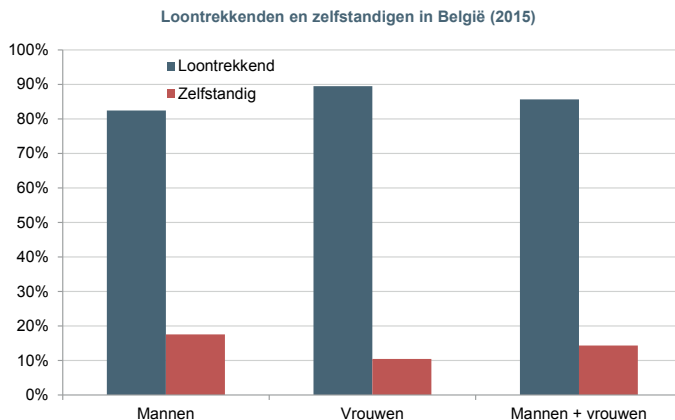
In de leeftijdsgroep van 50 tot en met 64 jaar werkt 55,5%. De laatste 10 jaar is de werkgelegenheidsgraad van 50-64-jarigen sterk gestegen.

Werkgelegenheidsgraad naar leeftijdsgroep			
	2005	2010	2015
15-24 jaar	27,3%	25,2%	23,4%
25-49 jaar	80,1%	81,2%	79,2%
50-64 jaar	45,8%	50,9%	55,5%
Totaal (15-64 jaar)	61,1%	62,0%	61,8%

Van het totaal aantal personen met een job in België (meer dan 4,55 miljoen) werken 3.861.000 personen als loontrekkende en 691.000 als zelfstandige.

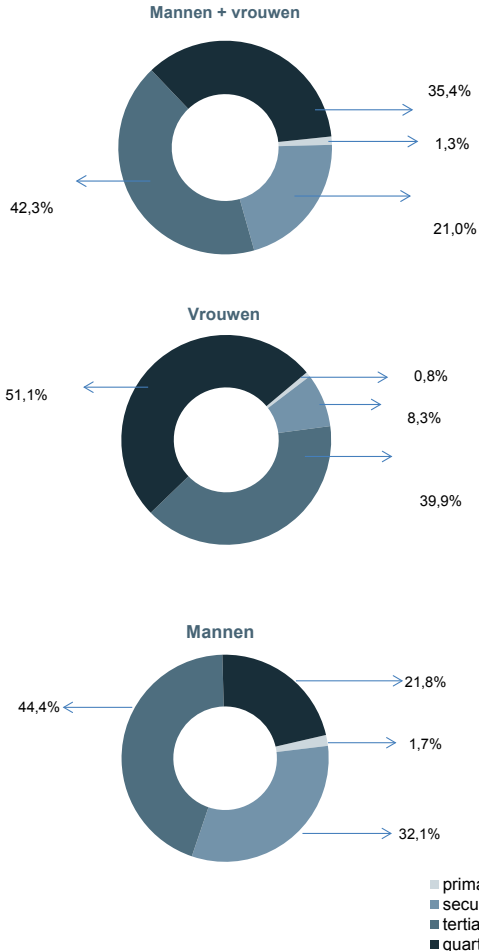
Mannen werken vaker als zelfstandige dan vrouwen: 18,7% van de werkende mannen is zelfstandig tegenover 11,1% van de vrouwen. In absolute cijfers zien we dat bijna dubbel zoveel mannen een zelfstandige job hebben dan vrouwen. Het gaat concreet om 456.000 mannen en 235.000 vrouwen.

98

Werkgelegenheid per sector

De tertiaire of dienstensector telt het grootste aantal werkende personen. In 2015 had 42,3% van alle werkenden een job in de dienstensector. Ook de quataire of non-profitsector is populair, met 35,4% van de totale werkgelegenheid. Ruim 1 werkende op 5 werkt in de secundaire of productiesector en amper 1,3% in de landbouw of visserij (primaire sector).

De verdeling van de werkende bevolking volgens sector verschilt sterk naargelang het geslacht. Vrouwen treffen we vaker dan mannen aan in de quataire sector. Meer dan de helft van de werkende vrouwen is er tewerkgesteld. Het gaat onder andere om jobs in de gezondheidszorg, onderwijs en openbaar bestuur.

Daarnaast vinden we bijna 40% van de werkende vrouwen in de dienstensector. Jobs in de landbouw en de industrie zijn minder vrouwen tewerkgesteld dan mannen.

44,4% van de mannen met een job werkt in de dienstensector. Op de tweede plaats komt de productiesector met een aandeel van 32,1%. Die productiesector is veel belangrijker bij mannen dan bij vrouwen. Anderzijds vinden we mannen veel minder vaak dan vrouwen terug in de non-profit-sector. Minder dan 2% van de werkende mannen werkt in de landbouw of visserij.

De meest voorkomende beroepen in België zijn administratief medewerkers (algemeen), verkopers en verkoopsassistenten, huishoudelijke hulpen en schoonmakers bij gezinnen, schoonmakers in hotels, kantoren en dergelijke, en leraren in algemene vakken in het secundair onderwijs.

Bij mannen komt een job als vrachtwagenchauffeur het vaakst voor. Bij vrouwen treffen we het meest het beroep van huishoudelijke hulp en schoonmaakster in particuliere huishoudens aan.

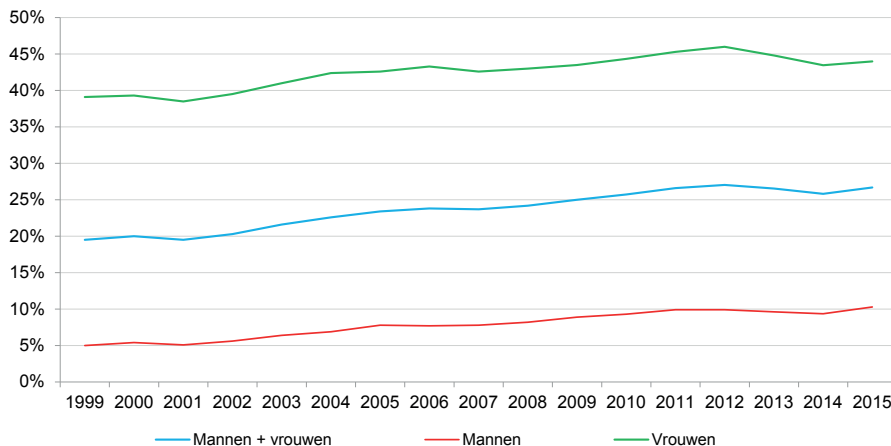
Meest voorkomende beroepen (mannen + vrouwen) 2015

1. Administratief medewerkers, algemeen	168.899
2. Verkopers en verkoopsassistenten	146.621
3. Huishoudelijke hulpen en schoonmakers in particuliere huishoudens	133.364
4. Schoonmakers in hotels, kantoren en dergelijke accommodatie	118.908
5. Leraren in algemene vakken in het secundair onderwijs	88.222

Deeltijds werken was jaren in opmars maar in 2013 en 2014 daalde het percentage. In 2015 neemt het percentage vrouwen en mannen dat deeltijds werkt weer licht toe.

In 1999 werkte 19,5% van alle loontrekkenden deeltijds. Dit percentage liep op tot 27% in 2012 maar daalde naar 26,5% in 2013 en 25,8% in 2014. In 2015 werkt 26,7% van de loontrekkenden deeltijds. Deeltijds werken blijft vooral populair bij vrouwen. Zo werkt in 2015 44% van alle loontrekkende vrouwen deeltijds tegenover 10,3% van de loontrekkende mannen.

Evolutie van het aandeel van deeltijdse arbeid bij loontrekkenden (1999-2015)

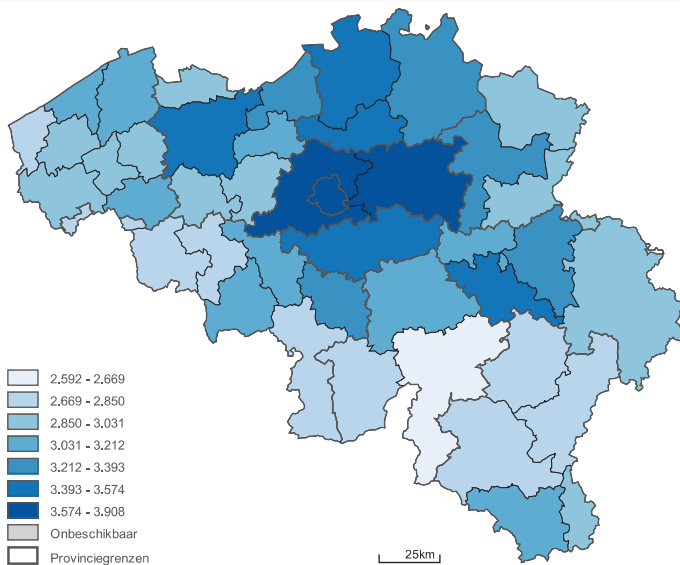

B | Loon

Een voltijds tewerkgestelde werknemer verdient in België gemiddeld 3.414 euro bruto per maand. De omvang van het loonzakje verschilt echter aanzienlijk tussen de verschillende arrondissementen. Met een gemiddeld bedrag van 3.908 euro worden de hoogste lonen in Brussel uitbetaald. Ook in de arrondissementen rond de hoofdstad blijkt het vanuit financieel oogpunt interessant werken. In Wallonië kent het arrondissement Nijvel de hoogste lonen. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Dinant, waar het loonzakje met een gemiddeld brutomaandloon van 2.592 euro het minst omvangrijk is. Binnen Vlaanderen verdienen werknemers het minst in het arrondissement Veurne.

102

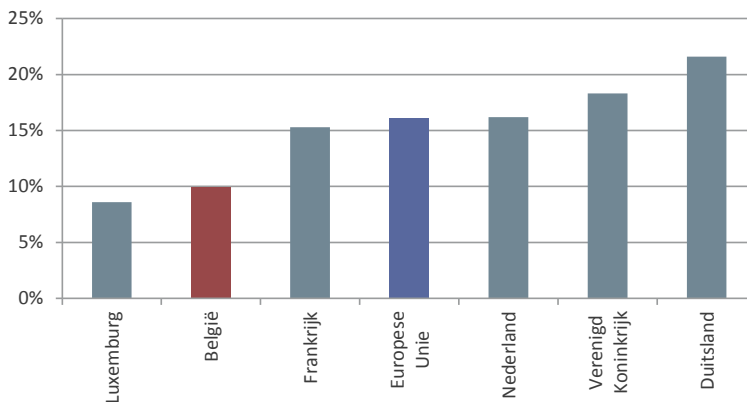
Gemiddeld bruto maandloon van een voltijdse werknemer naar plaats van tewerkstelling (2014)

Het gemiddelde loon van een werknemer hangt af van verschillende kenmerken. Een hogere opleiding resulteert bijvoorbeeld in een omvangrijker loonzakje. Ook tussen vrouwen en mannen blijft er nog steeds een verschil in verloning. In België verdient een vrouw per uur een loon dat gemiddeld 10% lager ligt dan dat van een man.

Ondanks dat duidelijke verschil scoort België in Europa relatief goed. Bij de buurlanden ligt de loonkloof alleen in Luxemburg lager. De loonongelijkheid is het meest uitgesproken in Duitsland, waar vrouwen een uurloon ontvangen dat 22% onder het salaris van mannen ligt.

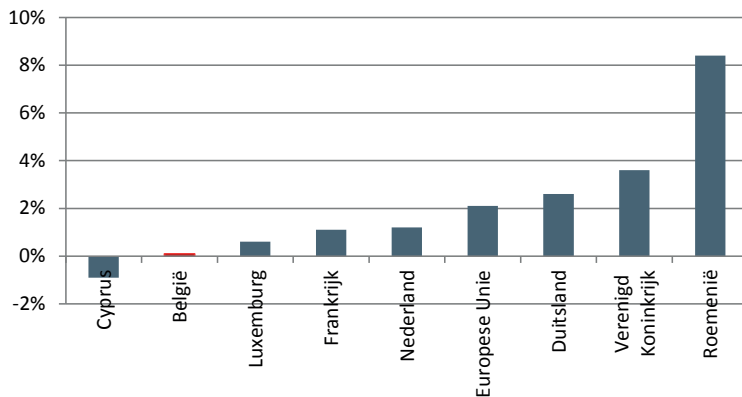
Loonkloof tussen mannen en vrouwen (in %) (2014)

Bron: Eurostat.

De lonen van werknemers vormen tot slot een belangrijke kostencomponent voor ondernemingen. In 2015 zagen Belgische bedrijven de loonkosten per uur toenemen met gemiddeld 0,1%. Dat cijfer ligt onder het Europese gemiddelde. Met een toename van de loonkosten met 8,4% tekent Roemenië voor de sterkste stijging. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Cyprus, waar de loonkosten per uur met 0,9% afnamen.

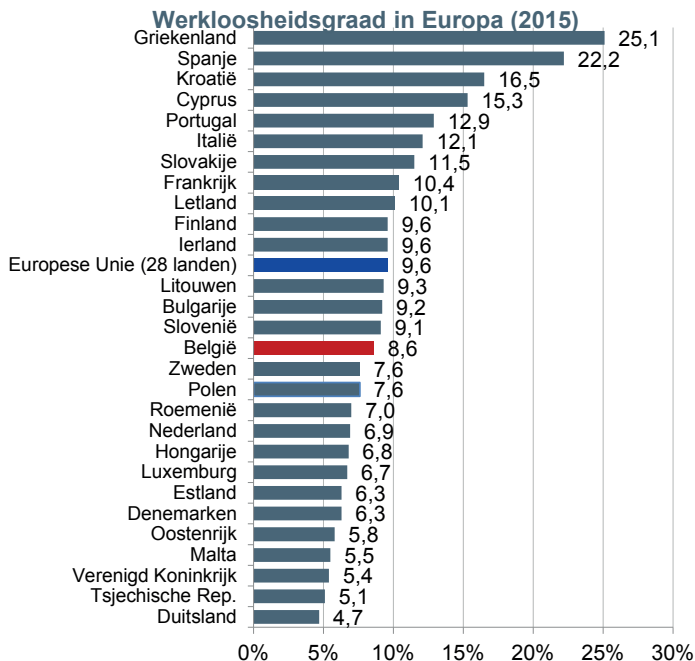
Procentuele toename van de gemiddelde arbeidskost per uur (2015)

Bron: Eurostat.

C I Werkloosheid en werkloosheidsgraad

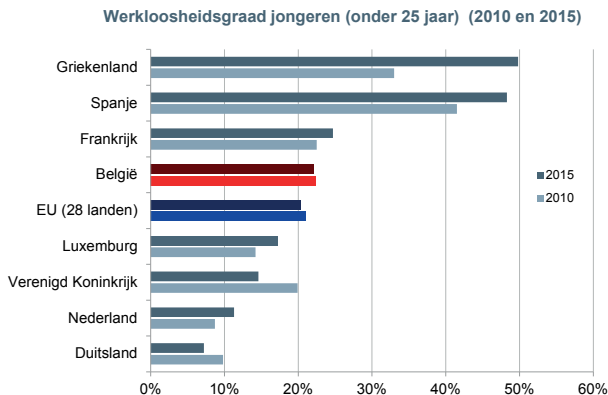
De werkloosheidsgraad in de Europese Unie schommelt tussen 4,7% (Duitsland) en 25,1% (Griekenland) en bedraagt gemiddeld 9,6%. In België was in 2015 8,6% van de beroepsbevolking werkloos. Veertien EU-lidstaten hebben een hogere werkloosheidsgraad dan België. In Griekenland en Spanje worden de hoogste werkloosheidsgraden genoteerd.

Bron: Eurostat.

De werkloosheidsgraad van jongeren onder de 25 jaar binnen de Europese Unie vertoont nog grotere verschillen. In Duitsland is de werkloosheidsgraad van jongeren het laagst met 7,2%. In België bedraagt de jeugdwerkloosheidsgraad 22,1% in 2015. In 2010 bedroeg deze werkloosheidsgraad van jongeren 22,4%. België kon de jeugdwerkloosheidsgraad de afgelopen vijf jaar dus lichtjes (maar niet significant) terugdringen. In buurlanden Duitsland en het Verenigd Koninkrijk daalde de jeugdwerkloosheidsgraad sterker. In de andere buurlanden steeg de jeugdwerkloosheidsgraad. Het Europese gemiddelde evolueerde van 21,4% in 2010 naar 20,4% in 2015.

De werkloosheidsgraad van jongeren ligt in België en de buurlanden meer dan de helft lager dan in Spanje en Griekenland waar de jeugdwerkloosheid de laatste vijf jaar sterk toenam. In deze twee landen is in 2015 bijna de helft van de beroepsbevolking onder de 25 jaar werkloos. De percentages voor Spanje en Griekenland bedragen in 2015 respectievelijk 48,3% en 49,8%, hetgeen reeds een sterke verbetering is ten opzichte van het recordjaar 2013. Toen bedroeg de jeugdwerkloosheidsgraad in Spanje 55,5% en in Griekenland 58,3%.

Bron: Eurostat.

D | Inactieve bevolking

In 2015 waren er in België 4,36 miljoen personen van 15 jaar en ouder inactief. Ze verrichtten geen betaalde arbeid, zochten niet actief naar werk of waren niet beschikbaar om te werken. Het gaat om 1,87 miljoen mannen en 2,49 miljoen vrouwen. Meer dan de helft (52,5%) van de inactieven is ter beschikking gesteld voorafgaand aan het pensioen, op brugpensioen (werkloosheid met bedrijfstoelage), op vervroegd pensioen of op pensioen. 21% van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder is leerling of student, 10% is huisvrouw of huisman, 9% is arbeidsongeschikt en 7,5% is inactief maar bevindt zich in geen van bovenstaande categorieën.

De verdeling bij de mannen is anders dan bij de vrouwen. 57,3% van de inactieve mannen is (brug)gepensioneerd, tegenover 48,9% van de inactieve vrouwen. Slechts 0,9% van de inactieve mannen is huisman, terwijl dit percentage bij de vrouwen 16,8% bedraagt. In absolute cijfers gaat het om 417.000 huisvrouwen tegenover 17.000 huismannen.

Samenstelling van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder (2015)

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
Leerling / student	446.028	23,9%	468.338	18,8%	914.366	21,0%
Huisvrouw / huisman	17.326	0,9%	416.639	16,8%	433.964	10,0%
Arbeidsongeschikt	185.659	9,9%	208.304	8,4%	393.963	9,0%
Op (brug)pensioen, op vervroegd pensioen, terbeschikkingstelling	1.071.661	57,3%	1.215.226	48,9%	2.286.887	52,5%
Andere inactief	148.049	7,9%	178.534	7,2%	326.584	7,5%
Totaal	1.868.723	100,0%	2.487.041	100,0%	4.355.764	100,0%

E I Armoede

In België leeft 14,9% van de bevolking in een huishouden dat over een inkomen beschikt dat lager is dan de armoedegrens. In 2015 lag de armoedegrens op 1.083 euro voor een alleenstaande en op 2.274 euro voor een gezin bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen.

% van de bevolking onder de armoedegrens (2015)			
	Mannen	Vrouwen	Totaal
België	14,1%	15,6%	14,9%
0-15 jaar	17,7%	17,2%	17,4%
16-64 jaar	13,0%	15,2%	14,1%
65 jaar en ouder	14,5%	15,7%	15,2%
Actief-werkend	4,4%	4,8%	4,6%
Niet-actief :	22,7%	23,5%	23,2%
Werkloos	42,3%	38,8%	40,5%
Gepensioneerd	13,2%	11,6%	12,4%
Andere niet-actieven	29,5%	30,7%	30,3%
Opleidingsniveau: laag	22,0%	26,6%	24,5%
Opleidingsniveau: gemiddeld	12,6%	15,1%	13,8%
Opleidingsniveau: hoog	7,1%	6,3%	6,7%

Toelichting: Armoedegrens (België) in 2015 = alleenstaande 12.993 euro per jaar, huishoudens met twee volwassenen en twee kinderen 27.285 euro per jaar.

Vrouwen hebben een groter armoederisico dan mannen. Werk hebben is de beste buffer tegen armoede, maar biedt geen absolute garantie. Het armoederisico van de werkende bevolking is minstens vijf keer kleiner dan dat van alle andere categorieën samen.

In de Europese Unie bedroeg het armoederisico in 2014 17,2%.

Armoederisico (in %)						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Europese Unie	16,5	16,9	16,9	16,7	17,2	-
België	14,6	15,3	15,3	15,1	15,5	14,9
Duitsland	15,6	15,8	16,1	16,1	16,7	-
Frankrijk	13,5	14	14,1	13,7	13,3	-
Luxemburg	14,5	13,6	15,1	15,9	16,4	-
Nederland	10,3	11	10,1	10,4	11,6	12,1
Verenigd Koninkrijk	17,1	16,2	16	15,9	16,8	-

- = Niet beschikbaar.

Bron: Eurostat.

Toelichting: Het aantal personen met een equivalent beschikbaar inkomen dat onder de armoederisicogrens ligt, die is vastgelegd op 60% van het nationaal equivalent mediaan beschikbaar inkomen (na sociale transfers).

Naast monetaire armoede worden er nieuwe indicatoren ontwikkeld, zoals «ernstige materiële deprivatie».

Mensen met ernstige materiële deprivatie missen minstens vier van de negen volgende elementen en zijn niet in staat om huur of courante rekeningen te betalen, hun woning degelijk te verwarmen, onverwachte uitgaven te doen, om de twee dagen vlees, vis of een proteïnerijk alternatief te eten, een week vakantie per jaar te nemen buiten hun huis, zich een eigen wagen, wasmachine, kleurentelevisie of telefoon aan te schaffen. In België leeft 5,8% van de bevolking in een huishouden met ernstige materiële deprivatie. Dat cijfer bedroeg 9,1% voor de Europese Unie in 2015. Mensen uit huishoudens met een risico op monetaire armoede zijn vatbaarder voor materiële deprivatie (25,5%).

Ernstige materiële deprivatie (in %)

	2011	2012	2013	2014	2015
Europese Unie	8,9	9,9	9,6	8,9	9.1 [s]
België	5,7	6,3	5,1	5,9	5,8
Duitsland	5,3	4,9	5,4	5	-
Frankrijk	5,2	5,3	4,9	4,8	4,5
Luxemburg	1,2	1,3	1,8	1,4	-
Nederland	2,5	2,3	2,5	3,2	2,5
Verenigd Koninkrijk	5,1	7,8 (b)	8,3	7,3	6,1

- = Niet beschikbaar.

[s]: Schatting Eurostat.

[b]: Breuk in reeks.

Bron: Eurostat.

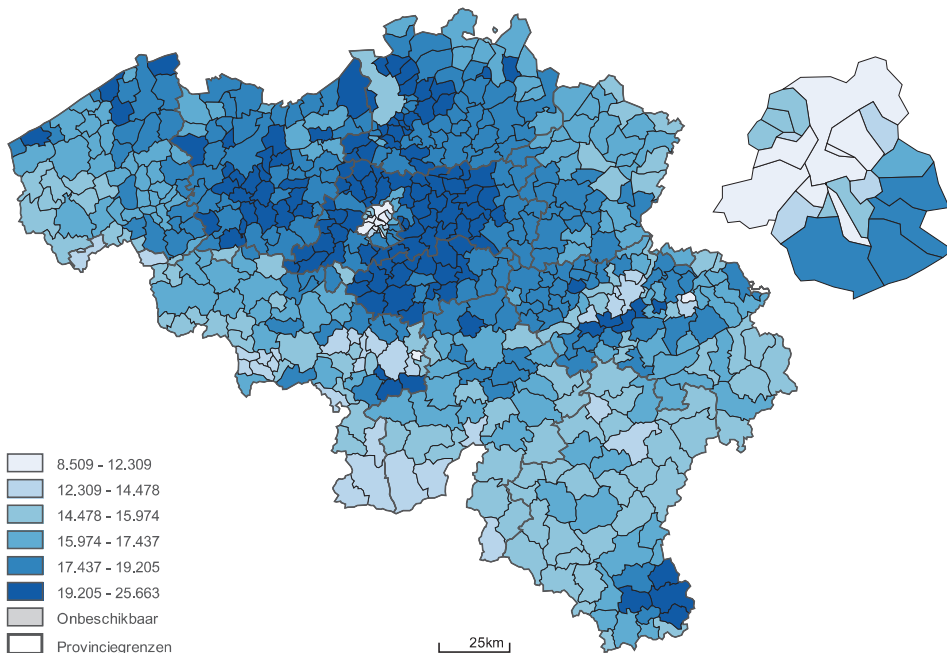
F I Inkomen

In 2013 bedroeg het gemiddelde netto belastbare inkomen per inwoner 17.019 euro. Als dat cijfer wordt uitgesplitst over de drie gewesten, ligt het inkomen per hoofd het hoogst in Vlaanderen. Met een bedrag van 18.163 euro ligt het gemiddelde inkomen van de Vlaming 6,7 % boven het nationale gemiddelde. De inwoners van het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten het met beduidend minder financiële middelen stellen. Zo ligt het gemiddelde inkomen van de Waal 5,4 % onder het Belgische cijfer, terwijl een Brusselaar het op jaarbasis gemiddeld met 20,5 % minder moet stellen.

Op gemeentelijk niveau spant Sint-Martens-Latem de kroon als gemeente met het hoogste gemiddelde inkomen per inwoner. Het ligt er 51 % boven het Belgische gemiddelde. Het laagste gemiddelde inkomen is terug te vinden in Sint-Joost-ten-Node. Het inkomen per hoofd bedraagt er minder dan de helft van het nationale gemiddelde en ligt 67 % onder het inkomen van een inwoner van Sint-Martens-Latem.

Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner per gemeente in 2013

112

Bij de individuele aangiften ligt het aangegeven gemiddelde inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Op jaarbasis ligt het gemiddelde inkomen van de Vlaming 2,8 % boven het Belgische cijfer. Het gemiddelde inkomen van een inwoner van het Waals Gewest ligt dan weer met 4,7 % onder het nationale cijfer.

Ook bij de gehuwden en de wettelijk samenwonenden ligt het aangegeven inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Aan de andere kant van het spectrum bevinden zich de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hun gemiddelde inkomen lag in 2013 immers 9,7 % lager dan het nationale cijfer. Gehuwde en wettelijk samenwonende Brusselaars beschikken dus over een inkomen dat iets meer dan 11% lager ligt dan het bedrag dat de gemiddelde Belg aangeeft.

113

▲ Een aangifte kan worden ingevuld door één of door twee personen. Als algemene regel geldt de individuele aangifte, maar gehuwden en wettelijk samenwonenden moeten een gemeenschappelijke aangifte indienen.

Inkomens uit belastingaangiften : België en de gewesten

	2011		2012		2013	
	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest						
Individuele aangifte	19.288	14.844	20.243	15.509	20.587	15.840
Gezamenlijke aangifte	41.212	29.128	43.446	30.285	44.008	30.990
Vlaams Gewest						
Individuele aangifte	19.650	17.002	20.659	17.819	21.045	18.227
Gezamenlijke aangifte	47.106	38.487	49.092	39.978	50.253	41.122
Waaals Gewest						
Individuele aangifte	18.246	15.537	19.120	16.306	19.509	16.663
Gezamenlijke aangifte	45.273	37.133	47.096	38.623	48.240	39.724
Belgique						
Individuele aangifte	19.137	16.296	20.095	17.085	20.476	17.463
Gezamenlijke aangifte	46.142	37.370	48.098	38.849	49.212	39.945

Toelichting: mediaan = inkomen in het midden van de reeks als alle aangiften geklasseerd worden van laag naar hoog; de helft van de aangegeven inkomens is lager, de andere helft hoger.

G I Uitgaven huishoudens

De uitgaven van de Belgische huishoudens bedroegen in 2014 gemiddeld 35.920 euro. Het grootste deel ervan, 29% van het totaalbedrag, werd besteed aan de woning, gevolgd door voeding, drank en tabak (15,4%), vervoer en telecommunicatie (14,9%) en uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (14,7%).

Op gewestelijk niveau consumeren de Vlaamse huishoudens met gemiddeld 38.050 euro het meest, tegen respectievelijk 33.780 euro en 31.360 euro voor de huishoudens in Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Huishoudens in het Vlaams Gewest consumeren op nagenoeg alle posten van het budget meer dan die in de twee andere gewesten. Dat is onder meer het geval voor de uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (6.020 euro tegen 4.100 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 4.360 in Wallonië).

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest – 2014

	Bedrag in €			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding en niet- alcoholische dranken	4.710	4.250	4.890	4.570
Alcoholische dranken en tabak	700	590	690	760
Kleding en schoenen	1.640	1.250	1.930	1.270
Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	10.430	10.210	10.590	10.240
Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten	2.090	2.010	2.280	1.790
Gezondheid	1.660	1.520	1.740	1.560
Transport	4.280	3.220	4.620	4.070
Communicatie	1.070	1.010	1.110	1.020
Cultuur en vrije tijd	2.950	2.220	3.270	2.650
Opleiding	180	260	200	110
Restaurant en horeca	2.320	1.880	2.750	1.710
Persoonlijke verzorging en diensten	3.890	2.960	4.000	4.020
Gemiddeld totaal van de bestedingen	35.920	31.360	38.050	33.780

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest – 2014

	Verdeling in %			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding en niet- alcoholische dranken	13,1%	13,5%	12,8%	13,5%
Alcoholische dranken en tabak	2,0%	1,9%	1,8%	2,3%
Kleding en schoenen	4,6%	4,0%	5,1%	3,8%
Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	29,0%	32,5%	27,8%	30,3%
Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten	5,8%	6,4%	6,0%	5,3%
Gezondheid	4,6%	4,8%	4,6%	4,6%
Transport	11,9%	10,3%	12,1%	12,0%
Communicatie	3,0%	3,2%	2,9%	3,0%
Cultuur en vrije tijd	8,2%	7,1%	8,6%	7,9%
Opleiding	0,5%	0,8%	0,5%	0,3%
Restaurant en horeca	6,5%	6,0%	7,2%	5,1%
Persoonlijke verzorging en diensten	10,8%	9,4%	10,5%	11,9%
Gemiddeld totaal van de bestedingen	100%	100%	100%	100%

H | Onderwijs

14,4% van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder bezit geen diploma of enkel een diploma van het lager onderwijs. Een vijfde van de bevolking heeft geen hoger diploma dan dat van het lager secundair.

Voor 35,3% is het hoger secundair het hoogste onderwijsniveau en 29,5% heeft een diploma van het hoger onderwijs. Binnen het hoger onderwijs vinden we het meest diploma's van het niet-universitair onderwijs van het korte type of professionele bachelors. Het aandeel van deze diploma's ligt hoger bij vrouwen dan bij mannen. Bij mannen zijn de diploma's van het lange type dan weer populairder dan bij vrouwen.

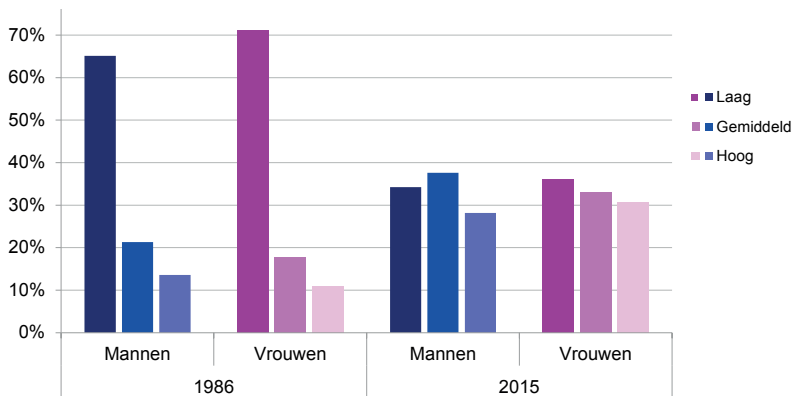
Onderwijsniveau van de bevolking van 15 jaar en ouder (2015)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Lager onderwijs (of geen diploma)	12,5%	16,3%	14,4%
Lager secundair onderwijs	21,7%	19,9%	20,8%
Hoger secundair onderwijs	37,6%	33,2%	35,3%
Hoger beroepsonderwijs (HB05)	0,3%	0,4%	0,3%
Hoger niet-universitair onderwijs van het korte type / professionele bachelor / academische bachelor (hogeschool of universiteit) / Voortgezette opleiding, Banaba	14,3%	19,7%	17,1%
Hoger niet-universitair onderwijs van het lange type - universitair onderwijs (master, licentiaat, ingenieur, dokter in de geneeskunde) / Voortgezette opleiding, Manama	12,9%	10,3%	11,6%
Doctoraat	0,7%	0,3%	0,5%
Totaal	100%	100%	100%

Het onderwijsniveau van de Belgische bevolking is tussen 1986 en 2015 sterk toegenomen. In 1986 had 65,1% van de mannen en 71,2% van de vrouwen van 15 jaar en ouder hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs. Dat percentage laaggeschoolden daalde de afgelopen decennia zowel bij mannen als bij vrouwen tot onder de 40%. De afname van het aantal laaggeschoolden ging bij beide geslachten gepaard met een toename bij zowel de gemiddeld- als de hooggeschoolden

De sterkste stijging viel te noteren bij de vrouwen met een diploma van het hoger onderwijs. In 1986 was 11,1% van de vrouwelijke bevolking van 15 jaar en ouder houder van een diploma van het hoger onderwijs. In 2015 was het percentage hooggeschoolde vrouwen opgelopen tot 30,7%. Het aandeel hooggeschoolde vrouwen ligt hoger dan het percentage hooggeschoolde mannen (28,2%). Ten slotte was 37,6% van de mannen en 33,2% van de vrouwen in 2015 in het bezit van een diploma van het hoger secundair onderwijs zonder hogere studies te hebben afgerond.

Onderwijsniveau van de Belgische bevolking vanaf 15 jaar (1986 en 2015)

In België was in 2015 42,7% van de 30 tot 34-jarigen in het bezit van een diploma van het hoger onderwijs. België scoort daarmee ruim boven het Europese gemiddelde, dat 38,7% bedraagt. Vrouwen scoren hier beduidend beter dan mannen. In België bezit 48,7% van de vrouwelijke 30-34-jarigen een diploma van het hoger onderwijs, tegenover 36,7% van de mannen van 30 tot 34 jaar.

Aan de hand van bovenstaande indicator gaat Eurostat na of de belangrijke Europese doelstelling dat in 2020 40% van de 30 tot 34 jarige Europeanen een diploma van hoger onderwijs of gelijkgesteld op zak hebben, door alle lidstaten gehaald wordt. Ons land heeft de doelstelling al bereikt, net zoals de meeste van de ons omringende landen.

Percentage 30-34-jarigen dat een diploma van het hoger onderwijs heeft behaald					
	2005	2009	2013	2014	2015
Europese Unie	28,1%	32,3%	37,1%	37,9% (b)	38,7%
België	39,1%	42,0%	42,7%	43,8% (b)	42,7%
Duitsland	26,1% (b)	29,4%	32,9%	31,4% (b)	32,3%
Frankrijk	37,7%	43,0%	44,0% (b)	43,7% (b)	45,1%
Luxemburg	37,6%	46,6% (b)	52,5%	52,7% (b)	52,3% (b)
Nederland	34,9%	40,5%	43,2% (b)	44,8% (b)	46,3%
Verenigd Koninkrijk	34,5%	41,4%	47,4%	47,7% (b)	47,8%

(b): Breuk in de gegevens.

Bron: Eurostat.

Toelichting: Duitsland telt een aantal postsecundaire studies niet mee, terwijl dat in andere landen wel gebeurt. Met die studies inbegrepen ligt het percentage daar veel hoger.

Ook in het kader van de EU2020-strategie werd bepaald dat het percentage vroegtijdige schoolverlaters tegen 2020 teruggedrongen moet worden tot 10%. Het gaat om het aandeel personen tussen 18 en 24 jaar dat geen diploma van het hoger secundair onderwijs heeft behaald en geen enkele vorm van onderwijs of vorming meer volgt. In vergelijking met 2005 is het percentage vroegtijdige schoolverlaters in België gedaald van 12,9% naar 10,1% in 2015. Het EU-gemiddelde bedraagt 11,0%.

Vroegtijdige schoolverlaters - % van de bevolking tussen 18 en 24 jaar dat geen onderwijs of opleiding volgt en dat hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs heeft behaald

	2005	2009	2013	2014	2015
Europese Unie	15,7%	14,2%	11,9%	11,2% (b)	11,0%
België	12,9%	11,1%	11,0%	9,8% (b)	10,1%
Duitsland	13,5%	11,1%	9,8%	9,5% (b)	10,1%
Frankrijk	12,5%	12,4%	9,7% (b)	9,0% (b)	9,3%
Luxemburg	13,3%	7,7% (b)	6,1%	6,1% (b)	9,3% (b)
Nederland	13,5%	10,9%	9,3% (b)	8,7% (b)	8,2%
Verenigd Koninkrijk	11,5%	15,7%	12,3%	11,8% (b)	10,8%

(b): Breuk in de gegevens.

Bron: Eurostat.

STATBEL

Alle cijfers staan gerangschikt per thema. Er zijn zes hoofdthema's: bevolking, arbeidsmarkt en levensomstandigheden, economie, verkeer en vervoer, leefmilieu en energie. Daarnaast is er heel wat achtergrondinformatie over de manier van gegevensverzameling en de timing van de resultaten.

nl fr de en

Andere informatie en diensten van de overheid: www.statbel.fgov.be

economie

Contact | Pers | Updates | Uitbrengkalender | Portalen | Digitale Bibliotheek | FOD Economie

Statistics Belgium

Bestelnummer | Sitemap | Index

Zoeken

Statistieken & Cijfers
Gegevensverzameling
Publicaties
Organisatie

- » Bevolking
 - » Structuur van de bevolking
 - » Loop van de bevolking
 - » Geboorten en vruchtbaarheid
 - » Sterfte, levensverwachting en doodsoorzaken
 - » Migraties
 - » Nationaliteitswijzigingen
 - » Huwelijken, echtscheidingen en samenwoning
 - » Bevolkingsvoorzichten
 - » Algemene volks- en woningtelling
 - » Namen en voornamen
 - » Andere aspecten van de bevolking
- » Arbeid, fiscaliteit en levensomstandigheden
 - » Werkgelegenheid, werkloosheid, arbeidsmarkt
 - » Lonen en arbeidskosten
 - » Fiscale inkomens
 - » Bodembezetting volgens het Kadaster
 - » Huishoudbudget
 - » Inkomens en levensomstandigheden (EU-SILC)
 - » Opleiding en onderwijs
 - » ICT-gebruik in huishoudens
 - » Tijdsbesteding
 - » Vacatures op de arbeidsmarkt
- » Economie
 - » Consumptieprijs (CPI)
 - » Consumptieprijs (HICP)

Home > [Statistieken & Analyses](#) > [Statistieken & Cijfers](#)

Statistieken

Nieuwe statistieken en cijfers

- » [Aardolieprijzen 2016/063 geldig vanaf 5/08/2016 04 augustus 2016](#)
- » [Zuivelsector: gedetailleerde reeksen, Januari - maart 2016 03 augustus 2016](#)
- » [Officiële gemiddelde maximum aardolieprijzen juli 2016 29 juli 2016](#)
- » [Bouwvergunningen: april 2016 29 juli 2016](#)
- » [Aftzetsprijsindexen: juni 2016 29 juli 2016](#)
- » [Btw-plichtige ondernemingen: demografisch verloop mei 2016 29 juli 2016](#)

[Meer nieuwigheden op Statbel...](#)

Persberichten statistieken

- » [De Belgische lonen in kaart gebracht in 2014 28 juli 2016](#)
- » [Consumptieprijsindex: 28 07 16 28 juli 2016](#)
- » [Geharmoniseerde consumptieprijsindex - juni 2016 13 juli 2016](#)

[Meer nieuwigheden op Statbel...](#)

Kerncijfers landbouw 2016

Uw mening interesseert ons!

[Open Data nace-bel](#)

Tijdsbestedingsonderzoek 2013

ESS Vision 2020

Foreign language learning statistics

Aardolieprijzen	
Benzine 95 RON	1,2960
Benzine 98 RON	1,3840
Diesel	1,1630
Stookolie 50S (-2000 l)	0,4676
Stookolie 50S (+2000 l)	0,4443

[geldig vanaf 5/08/2016](#)

Open Data

noflash_text

<http://rictel.adobe.com/flashplayer/>

www.statbel.fgov.be

Andere producten en diensten van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

be.STAT

In mei 2016 werd een nieuwe versie van onze online databank be.STAT gelanceerd. Met onze vernieuwde online databank be.STAT kunt u gemakkelijk zelf tabellen samenstellen en downloaden. Nieuw is de rechtstreekse toegang tot de toepassing naar een overzichtspagina met alle beschikbare datasets. De interface is ook gebruiksvriendelijker en er zijn extra exportmogelijkheden voorzien zoals json.

be.STAT

NL

FR

EN

123

Statistiek van de verkopten van bouwgronden ⓘTotale oppervlakte in m²

Interne naam: IM_EAF_PROP_TRANS_PRCL_EXT

Datum laatste wijziging: 06/08/2016 04:03 GMT +0200

KOLOMMEN	Verkoopdatum ✕	Gemiddelde Prijs Per M ² ✕
RIJEN	Geografische ligging vastgoed ✕	
+ FILTERS		
Reset		

		☰ Jaar ⓘ	↕ 1992	↕ 2000	↕ 2005	↕ 2010	↕ 2012	↕ 2013	↕ 2014
België ⓘ	☰ Gewest ⓘ		↕ Gemiddelde Prijs Per M ²	↕ Gemiddelde Prijs Per M ²	↕ Gemiddelde Prijs Per M ²	↕ Gemiddelde Prijs Per M ²	↕ Gemiddelde Prijs Per M ²	↕ Gemiddelde Prijs Per M ²	↕ Gemiddelde Prijs Per M ²
België	↕ Vlaams Gewest		25,63	55,06	110,70	155,71	165,55	169,11	178,12
	↕ Brussels Hoofdstedelijk Gewest		156,27	166,91	235,04	372,36	410,95	585,81	622,09
	↕ Waals Gewest		14,06	18,27	32,50	46,89	48,96	50,84	50,54
België			23,42	38,54	71,25	102,75	105,05	111,76	119,03

OPEN DATA

De Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium stelt in dit portaal datasets in specifieke open data-formaten ter beschikking. Iedereen kan deze open data gratis gebruiken zowel voor commercieel als niet-commercieel gebruik. Er komen regelmatig nieuwe datasets bij. De nieuwe datasets worden op deze pagina en in onze nieuwsbrief aangekondigd.

Beschikbare datasets

124

Bevolking

- » Structuur van de bevolking
- » Sterfte
- » Geboorten

Arbeid, inkomens levensomstandigheden

- » Fiscale inkomens

Census 2011

- » Census 2011 (elektronische volkstelling): cijfers over demografie, socio-economische aspecten, onderwijs en woningen

Prijzen

- » Consumptieprijsindex

Leefmilieu

- » Bodembezetting

Tools

- » Geografische bestanden
- » Nomenclaturen

<http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/opendata/>

Census 2011, een volkstelling voor de eenentwintigste eeuw

- De Census 2011 is een momentopname van België op 1.1.2011.
- Hij wordt georganiseerd door de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium.
- Hij is de eerste volkstelling die geen enkele last bij de burgers veroorzaakte.
- Alle gegevens van de Census 2011 komen uit administratieve databanken.
- Strikte vertrouwelijkheidsregels waarborgen de anonimiteit en het respect voor de privacy van de burger.
- De kost van dit soort volkstelling is veel lager dan die van een klassieke telling.
- In de 28 lidstaten van de Europese Unie worden dezelfde definities gebruikt, waardoor internationale vergelijkingen veel gemakkelijker worden.
- Door deze nieuwe methodologie kunnen de resultaten in de toekomst regelmatig bijgewerkt worden.

125

De cijfers zijn beschikbaar op de website: <http://www.census2011.be>

Newsletter + Sociale media

Met RSS-feeds en via Twitter en Facebook blijft u op de hoogte van de nieuwste cijfers. Een wekelijks nieuwsoverzicht krijgt u in uw e-mailbox als u zich abonneert op onze nieuwsbrief.

Facebook

126

The screenshot displays the Facebook profile of Statistics Belgium NL. The profile picture is the 'statbel' logo. The cover photo features a complex architectural drawing with a yellow circle and a white airplane flying over it. The main post is titled 'Bouwvergunningen: april 2016' and includes a line chart showing a decline in permits. Below the post, there are two sections: 'FOTO'S' containing a grid of images including a sunflower, a person, and various charts, and 'VIDEO'S' featuring a video with a play button and the text 'HELDERE DATA VOOR EEN BETER LEVEN'.

Facebook: Statistics Belgium NL

Stuur een miltje naar statbel@economie.fgov.be met als onderwerp «Inschrijving Website Nieuwsbrief (NL)». Zo krijgt u wekelijks het laatste statistische nieuws in uw e-mailbus.

Twitter

statbel
Statistics
Belgium

economie

TWEETS **1.023**

VOLGEND **52**

VOLGERS **1.014**

VIND-K-LEUKS **1**

Profiel bewerken

Statistics Belgium @Statbel_nl

Statistics Belgium heeft in België de verantwoordelijkheid voor de nationale (officiële) statistieken.

Brussel

statbel.fgov.be

Geregistreerd in februari 2012

160 foto's en video's

Tweets Tweets en antwoorden Media

Statistics Belgium @Statbel_nl · 3 aug

Zuivelsector: gedetailleerde reeksen. Januari - maart 2016 statbel.fgov.be/nl/modules/pub ... #statbel #zuivel

↩
↻
♥
👍
⋮

Statistics Belgium @Statbel_nl · 98 ret

Wie te volgen · Vernieuwen · Meer...

-
Harvard Biz Review @HarvardBizReview
✕
Volgen
-
United Nations @UN
✕
Volgen
-
Statistics Views @Statistic...
✕
Gevolgd door [cafe@delastats](#)...
Volgen

Vrienden zoeken

Trends · Wijzig

-
#natation
12.328 Tweets
-
#randkvk
1.384 Tweets
-
JO 2016
19.795 Tweets
-
Bréisl
7.542 Tweets
-
#InternationalCatDay
1.376 Tweets

© Valua Vitaly - Fotolia

© BillionPhotos.com - Fotolia

© DenisNata - Fotolia

© Firma V - Fotolia

© minicel73 - Fotolia

© Vera Kuttelvaserova - Fotolia

© Christian Schwier - Fotolia

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

ONDERNEMINGSNUMMER: 0314.595.348
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: NICO WAEYAERT
NORTH GATE III - KONING ALBERT II-LAAN, 16 B-1000 BRUSSEL
PUBLICATIECODE: 5000.01N/2016

